

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Djeca potrebna slobode
i dostojanstva

Formacija mladih
za život i ljubav

Svećenici i obitelji
ujedinjeni u nadi

Apostolat molitve

**Da Crkva uvaži hitnost formacije
o duhovnom rasuđivanju, kako na
osobnoj, tako i na društvenoj razini**

Sadržaj

Uvodnik	Misije i brojanje	3
U središtu	Pomoć ili "štake" u naviještanju	4
Iz života naših misionara	Svećenici na mojem pastoralnom putu	6
	Djeca potrebna slobode i dostojanstva	7
	Formacija mladih za život i ljubav	9
	Svećenici i obitelji ujedinjeni u nadi	10
Intervju	Lanac ljubavi iz Oceanije	12
Apostolat molitve	Misijska nakana za ožujak	14
Vijesti iz Crkve u svijetu	Blagoslov i posveta crkve Marije Pomoćnice u Kigaliju	15
Vijesti iz Crkve u Hrvata	U Banjoj Luci održana XVII. godišnja skupština Nacionalnog vijeća PMD-a u BiH	16
	Pogibija fra Vjeka poziv je na bolji svijet	17
	Projekcija filma <i>Lica puna nade</i>	18
Život jednog misionara	Pohodila nas je kolera	19
Misijski velikani	Sluga Božji Stanislas Verjus	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: Grafika Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
 Tel. 01/5635-055
 E-mail: missio.croatia@misije.hr
 web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
 IBAN: HR6323600001101542876
 Model: HR99
 u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 Zagrebačka banka d.d., Zagreb
 IBAN: HR6323600001101542876
 SWIFT CODE: ZABAH2X
 Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
 Tel./fax: 00387/33/667-889
 E-mail: missio.bih@bih.net.ba
 web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
 UniCredit Bank d.d.
 Račun primatelja: 3383202200897320
 Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 UniCredit Bank d.d.
 IBAN: BA393383204893626147
 SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
 Navesti svrhu uplate

Misije i brojanje

Krajem veljače i početkom ožujka ravnatelji Papinskih misijskih djela iz (nad)biskupija u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj imaju godišnje skupštine, svaki u svojoj zemlji. Susreti su to na kojima se daju izvješća o stanju misija u pojedinim (nad)biskupijama. Treba reći da je stanje uglavnom zadovoljavajuće, ali i priznati da bi se moglo daleko, daleko bolje. Negdje ide brže i više, drugdje sporije i manje. Bogu hvala na svemu i na svakome! Sva izvješća, i pastoralna i financijska, dobivaju naši (nad)biskupi i ravnatelji, a mi iz nacionalnih uprava šaljemo ih u Rim, u Kongregaciju za evangelizaciju naroda, čiji su dio i Papinska misijska djela. Radosni smo i zahvalni Bogu i ljudima za najmanje pozitivne pomake kad su u pitanju misije, i duhovne i materijalne.

Piše vlč. Antun Štefan

Pastoralno izvješće govori o svemu duhovnome što je pokrenuto i što smo animirali tijekom godine u našim (nad)biskupijama, a financijsko pak govori o novcu koji smo kao vjernici prikupili i poslali za misije. Ponekad se čovjek pita koji je od ta dva dijela važniji, onaj duhovni, tj. pastoralni ili onaj financijski!? Kada slušamo ili čitamo o različitim skupljanjima za pojedine misionare i njihove projekte, o prikupljenim svotama i uspješnim realizacijama, čini se da nas takav način više raduje, jer “vidimo” u što je naš novac uložen. Ima smisla! Ali dozvolite ipak da ponovno budem “cimbalo što zveči”: uspješnost misijskog djelovanja Crkve ne ocjenjuje se po novcu koji je skupljen, ni po projektima koje organiziramo, ni po školama, bolnicama i centrima koje gradimo, već ponajprije po duhovnome životu koji se rađa i raste u našim srcima i u misijskim krajevima, po svjedočanstvu života i propovijedanju naših misionara i misionarki. Iz vjere dolazi i ostalo. Ali ljudi kao ljudi, lakše nam je brojiti. Zbog toga mnogi svoje uspjehe u misijskom djelovanju iskazuju brojevima. No Isus je to drugačije zamislio:

“Kada daješ milostinju – neka ti ne zna ljevica što čini desnica.” (Matej 6, 3) Kad se radi o spasenju matematika nije najbitnija! Zapovijed da “ljevica ne zna što čini desnica” daje nam do znanja da ne smijemo privlačiti pozornost na naše davanje i na količinu davanja. Tako kaže Isus!

Ali mi i dalje nastavljamo govoriti da je sve to duhovno veoma lijepo, ali da se ipak bez novca ne može! Smatramo da je ljude lakše motivirati kad im se dade neki konkretan projekt, ili neka osoba iz misija imenom i prezimenom, koja tada postaje “naša”. Tada nastavljamo govoriti o brojevima i o novcu, a o duhovnim pomacima uglavnom šutimo. Nažalost, često zaboravljamo da je vjera u srcu, a da je novac ipak samo u novčaniku. Mi koji vjerujemo je najvažnije propovijedanje “Radosne vijesti” prije svih drugih vidljivih projekata, za taj cilj nećemo nikada prestati darivati. Najstarije monaško pravilo Katoličke crkve nikada nije reklo da treba najprije (g)raditi, a onda moliti, nego najprije moliti, a zatim (g)raditi! Moliti Boga! To su prave misije, i za nas ovdje, i za naše misionare i misionarke.

Pomoć ili "štaka" u naviještanju

Piše dr. sc. Snježana Mališa

Svi znamo da je svjedočenje preduvjet misijskog djelovanja, ali se nameću dva temeljna pitanja: Kako svjedočiti u suvremenom svijetu i kada smo spremni svjedočiti u svakodnevnom životu? Činjenica je da praktično svjedočenje dolazi iz uronjenosti u iskustvo Isusa Krista, ali ta spoznaja nam ne olakšava i način djelovanja. Živimo u vremenu kad su nam dostupne informacije, kad smo okruženi mnoštvom različitih medija, koji nam omogućavaju brže i atraktivnije naviještanje, a svejedno se stječe dojam da izostaje učinkovitost i redovitost naviještanja. I nije problem u znanju da iskustvo susreta sa živim Bogom daje snagu da slijedimo njegov model misijskog djelovanja, niti u ekonomiji rasta ili opadanju broja vjernika, već u izostanku žara da želimo i znamo Boga utjeloviti u našu svakodnevnicu i bezuvjetno ga životom naviještati.

Suvremeni čovjek živi od roka, planova i strategija, za koje smatra da mu omogućuju ostvarenje zadanih ciljeva, ali je istovremeno i prepun vizija i misija kojima teži, a olako zanemaruje preduvjete i načine kojima bi to mogao realizirati. Zato nije neobično da se i misijski pastoral dijelom vodi različitim strategijama da bi lakše dopirao do suvremenog čovjeka, no čini mi se da su u misijskom pastoralu naglasci ipak negdje drugdje. Trebali bismo više promišljati o pomoći da naučimo samostalno hodati u Kristovoj školi naviještanja, na koju smo svi pozvani i po krštenju obvezani. Možda je to početak govora o "štakama" koje nas mogu osnažiti u hodaњу ususret svakomu i širenja radosti evanđelja, koje je ostvarivo isključivo uz snagu odozdo i odozgo. Ta dinamika osposobljavanja, prema Anselmu Grünu (2004.), jest put duhovnosti odozdo i duhovnosti odozgo kao moguće mjere osobnog rasta i spremnosti da naviještamo uvijek i svugdje. Naravno da odabir štaka u tom hodu ovisi o potrebi navjestitelja, koji ne mora nužno biti svjestan potrebe, ali je dobro provjeriti mogu li nam one uopće poslužiti u misijskom ili kršćanskom djelovan-

ju. Možda je dobro da prije strategija i planova promislimo o snazi poniznosti i svetačkih primjera kao štakama koje daju sigurnost našim koracima.

"Štaka" poniznosti nosi snagu odozdo

Ključ razumijevanja snage odozdo jest poniznost koja je izraz iskustva Boga i naše stvarnosti života. Naime istinski uspon k Bogu počinje po svjesnosti o osobnim stranputicama, po neuspjehu i razočaranju sobom, jednom riječju grijehom, jer iskustvo nemoći i posrtanja postaje mjesto iskrene molitve i mogućnost za osobni odnos s Bogom (Grün, 2004.: 4). Snaga dolazi s prihvatanjem da Boga ne možemo dohvatiti, a onda niti drugima navijestiti vlastitim snagama, niti savršenim misijskim projektima, nego spremnošću slijediti Krista na putu križa. Znamo da Isus nije postavio nikakve ljestve savršenosti kojima bi se prečku po prečku uspinjali da bismo došli do Boga, nego se svjesno obraćao carinima i grešnicima koji su bili otvoreni za Božju ljubav. Tako ni misijsko djelovanje nema savršen recept uspjeha bez osobnoga istinskog angažmana, kako navjestitelja, tako i onoga koje-

mu se naviješta. Uostalom, *Biblija* nam nikada za uzore u vjeri ne stavlja savršene ljude, nego ljude koji u određenim trenucima života, prepoznajući vlastite grijehe (David, Šimun Petar, Pavao), radikalno i svjesno odbiru Boga kao put, istinu i život, i tek tada svojim nesavršenim životima i djelovanjem oduševljavaju i još uvijek osvajaju za Krista. Radi se o redovitoj spremnosti kada sve pođe naopako, kada stojimo bespomoćno nad krhotinama svojeg života i ne znamo što bismo s njima započeli da Bogu dozvolimo da s nama čini nešto novo. Tada u središtu našega, a onda i misijskog djelovanja dolazi otajstvo Boga ljubavi, koji govori u svakom vremenu i na svim prostorima. Tada iz vlastite malenosti možemo činiti velike stvari u tišini i samozatajnosti ponizna služenja u obitelji, u župi, na radnom mjestu i svugdje gdje se krećemo. Jedinstvo ljubavi prema Bogu i ljubavi prema bližnjemu postaje model konkretna djelovanja prema svim ljudima, koji su oduvijek jednako siromašni i potrebni ljubavi.

"Štaka" svetačkih primjera donosi snagu odozgor

Snaga odozgor dolazi nam po primjeru svetaca. Odnos duhovnosti odozdo i duhovnosti odozgo, prema Grün, nije u potpunoj suprotnosti, nego u dinamičkoj napetosti. Naime duhovnost odozgo stavlja nam pred oči ideale koje trebamo slijediti i nastojati da se poistovjetimo s njima (Grün, 2004.: 5). Životi svetaca i njihovi putovi ohrabruju i ulijevaju samopouzdanje da otkrivamo svoj poziv i onu jedinstvenu sliku koju Bog ima o nama. Upravo zato štaka svetačkih primjera služi da sigurnije kročimo osobnim putem svetosti, a mi ćemo se poslužiti primjerom Majke Terezije i Terezije od Djeteta Isusa. Sveta Majka

Terezija svetica je našeg doba koja je "za naše medijsko okruženje, koje žudi za zvijezdama, uistinu iznimna zvijezda, jedinstvena i neponovljiva sjaja, zvijezda koja nije bila opkoljena bogatima i lijepima, nego najsiriomašnjima među siromasima, onima koji su na razne načine žigosani i odbačeni u društvu". "Posrijedi je karizmatična i ponizna osobnost, puna snage i mudrosti, osobnost koja ne želi gospodariti, nego služiti. (Maasburg, 2012.: 8) Za sebe je smatrala da je samo obična olovka u ruci Boga koji upravo kani napisati ljubavno pismo cijelomu svijetu. Na njezinu primjeru možemo zaključiti da je početak plodonosna naviještanja kada dozvolimo da se Bog posluži nama upravo onako kako se mi koristimo običnom olovkom, jednostavno i svakodnevno. Za to nam je potrebna poniznost da učimo na takav način surađivati s Bogom na dobrobit drugih ljudi. Možda nas na tom putu Bog iznenadi, kao i Majku Tereziju, "drugim" pozivom, po kojem će se ostvariti silna Božja djela i kada to najbliži ne razumiju ili čak osuđuju.

Ili primjer Svete Terezije od Djeteta Isusa, koja je živjela "mali put" pouzdanja i ljubavi, koji je postao put svetosti i način misijskog djelovanja. Ljubav joj je dala ključ

Snaga odozgor dolazi nam po primjeru svetaca. Odnos duhovnosti odozdo i duhovnosti odozgo, prema Grün, nije u potpunoj suprotnosti, nego u dinamičkoj napetosti. Naime duhovnost odozgo stavlja nam pred oči ideale koje trebamo slijediti i nastojati da se poistovjetimo s njima. Životi svetaca i njihovi putovi ohrabruju i ulijevaju samopouzdanje da otkrivamo svoj poziv i onu jedinstvenu sliku koju Bog ima o nama.

zvanja jer je shvatila da jedino ljubav oživljuje udove Crkve, jer kada bi se ljubav ugasila, ne bi više apostoli navješćivali evanđelja, mučenici ne bi više htjeli prolijevati krv. Shvatila je da ljubav obuhvaća sva zvanja, da je ljubav sve, da ona obuhvaća sva vremena i sva mjesta (*Povijest jedne duše*, 1984.: 182). Sveta Terezija od Djeteta Isusa sebe je usporedila s kistom što ga je izabrao Isus da njime naslika svoju sliku u dušama koje su joj povjerene (*Povijest jedne duše*, 1984.: 220).

Obje su ostavile velika traga u svojem misijskom djelovanju, ali možda je dobro da razmislimo o svojem misijskom djelovanju i ulozi koju imamo. Je li to uloga olovke ili kista sa sviješću da remek-djelo nastaje po ruci umjetnika koji njima upravlja? Je li to spoznaja da se umjetnik ne koristi samo olovkom, nego treba papir i gumiću, a možda i bojicu ili dva kista i različite boje uz platno? Obje slike upućuju da su te svete bile duboko svjesne Boga koji se služi njima u zajedništvu s drugima da bi došao do srca svih ljudi. Upravo zato nemoguće je naviještati sam, pa i onda kad smo sve pripremili i isplanirali, jer je ključ zajedništvo s Kristom i ljudima.

Svećenici na mojem pastoralnom putu

Djelujem u Župi svetog Petra Akureyri, na sjeveru Islanda. Otkad sam ovdje, evo već gotovo 18 godina, promijenili smo dva biskupa, a naš sadašnji biskup, mons. David Tencer, treći je po redu. Promijenili smo i dva župnika i sada očekujemo trećega.

Župa u Akureyriju osamostali-la se je 2000. godine, a prije 44 godine bila je filijalna kapela katedralne župe u Reykjaviku, udaljena čak 400 km. U tom razdoblju ovdje nije uvijek bilo svećenika. Jedno su vrijeme djelovali laici, irski misionari iz Marijine kongregacije, a kad su otišli u misije u Sibir, ovdje je ostala samo jedna njihova članica. Kasnije joj se pridružila redovnica misionarka iz Družbe sestara od milosrđa, također Irkinja, s. Maria Immaculata Daltun. Nakon nekog je vremena misionarka laikinja bila premještena u filijalu na krajnjem sjeverozapadu u Ísafjörðuru, što s. Maria Immaculata opisuje kao jedan od najtežih trenutaka u svojem

ISLAND
– s. Celestina Gavrić

životu. S. Maria Immaculata izgradila je našu župnu crkvu, koja je bila dovršena i blagoslovljena u lipnju 2000. godine, a sestra se radi dobi i zdravlja u rujnu vratila u Irsku.

Moje pripreme za dolazak na Island počele su u prosincu 2000. godine, a ovdje sam došla u svibnju 2001. O svojem radu, iskustvima i doživljajima pisala sam već nekoliko puta, ali sad bih željela pisati o životu i radu dvojice svećenika koji su vrlo značajni za moje djelovanje na Islandu.

Tragovi vlč. Hákona

Kad je Crkva kupila kuću u Akureyriju 1956. godine, onamo je došao vlč. Hákon (čit. Háukon) Loftsson. Vlč. Hákon je bio jedini katolik u svojoj obitelji. Kako je došlo do toga da je želio postati katolikom, pa čak i svećenikom, ne znam. Znam samo da je njegov otac bio vrstan fotograf u Reykjaviku i da je prvi snimio film na islandscome. Film je bio poprilično kratak, ali važan za povijest toga ma-

log naroda. Činjenica da je njegov sin postao katolikom nije stvorila napetost u obitelji.

Vlč. Hákon rođen je 1919. godine, a preminuo je s 58 godina. Njegovo slabo srce otkazalo je nakon što je napadnut na cesti u Americi, gdje je i preminuo ubrzo nakon toga nemilog događaja. Sahranjen je 20 km od Akureyrija, na groblju uz crkvicu posvećenu Majci Božjoj. Iako je to luteranska crkva, vjerujem da je izabrao upravo to mjesto jer se ondje nekada nalazio katolički benediktinski samostan, koji je ukinut za vrijeme reformacije.

Vlč. Hákon bio je svećenik koji je imao prostorno najveću župu, ali s najmanje vjernika. Nasuprot kući – kapeli, u kojoj je stanovao, nalazi se gimnazija u kojoj je predavao latinski, engleski i danski. Svaki dan je služio svetu misu i pozivao je na nju svoje učenike. Neki su se odazvali, prijatelji se s njime. Pomislili bismo: "Evo, s lakoćom je vršio zadaću ribara ljudi." Ali nije bilo baš tako. Otkad su se Vikinzi naselili na ovom ledenom otoku, moglo bi se reći da nije lako "uloviti" ih u mrežu. To je zapravo dugotrajan proces. Jednom prigodom susrela sam čovjeka koji mi je rekao da je na njega imao veliki utjecaj njegov profesor latinskoga u gimnaziji, katolički svećenik vlč. Hákon Loftsson. Zaista sam bila iznenađena. Čovjek s kojim sam razgovarala već je bio u dubokoj starosti, a tek je tada uvidio koliko je na njega utjecao njegov nastavnik iz srednje škole... Upoznala sam i dvije luteranske pastore koje su također bile učenice vlč. Hákona.

Prije pet godina uspjeli smo promijeniti nadgrobnu ploču na njegovu grobu. To je za nas bila velika radost. Otkad smo saznale da je ondje pokopan, mi redovnice brinemo se za urednost i donosi-

KONGO
– s. Adriana Galić

Djeca potrebna slobode i dostojanstva

Dragi naši čitatelji Radosne vijesti!

Ne možete zamisliti kakav je osjećaj kada godinama čitate Radosnu vijest, upijate svaki članak, pa i ponavljate jedan te isti više puta (da ne bi što promaklo) i onda dođe vrijeme da i sami pišete za iste novine. Bože, koje li radosti!!!

Toliko toga bih htjela s vama podijeliti... Ovdje je život veoma raznolik, iako se možda na prvi pogled čini da je puno siromašniji nego što je to kod nas, ali običaji, kultura, način razmišljanja i življenja sasvim je drugačiji i nešto novo za mene, bez obzira na to što sam mnogo čitala i slušala o afričkom kontinentu. Afrika je prekrasna, to

mo cvijeće na njegov grob. U travnju prošle godine obilježili smo četrdesetu obljetnicu smrti vlč. Hákona. Tom smo prigodom postavili u crkvenoj dvorani malu izložbu o njemu. Vlč. Hákon bio je izrazito društven i zanimljiv. Svirao je i pjevao, organizirao priredbe i okupljao nastavnike. Imao je zaista mnogo prijatelja. Također je preveo velik broj liturgijskih knjiga. I za mene osobno je djelovanje vlč. Hákona bilo izrazito važno. Smatram da svoje djelovanje temeljim na njegovu radu i žrtvi.

Od obraćenika do katolika

Sadašnji župnik, vlč. Hjalti Thor-
kelsson, jedan je od malobrojnih svećenika koji je podrijetlom Islandanin. Jedini je katolik u obitelji. Njegova je nećakinja protestantska pastorica, ali to ne stvara napetost u obitelji. Jedan mu nećak radi u uredu u našoj kuriji i pjeva u katedralnom zboru, ali nikada nije tražio da bude primljen u puno jedinstvo Crkve. Imao je brata koji je bio orguljaš i posljednjih nekoliko godina života proveo je u našoj katedrali, ali također nikada nije postao katolikom.

Vlč. Hjalti školovao se je za nastavnika i pedagoga u Njemačkoj, gdje se je upoznao sa benediktincima i to je poznanstvo urodilo željom za pripadnošću Katoličkoj crkvi. Tad je odmah počeo studirati teologiju i pripremati se za svećeništvo. Bio je kapelan i župnik u Hafnarfjörðuru, gdje je izgradio veliku crkvu sv. Josipa. Bio je nastavnik i deset je godina bio ravnatelj katoličke škole. U dva je navrata kratko djelovao kao župnik u Njemačkoj. Posljednjih deset godina djeluje kao naš župnik u Akureyriju.

Vlč. Hjalti je pun poštovanja prema svim suradnicima i nije nametljiv. Sestra Marcelina i ja vodimo župni vjeronauk, zajedno s njim. Ranije nam je znalo biti poprilično teško jer nismo imale nikakvih knjiga ni materijala. Otkad je u našoj župi, vlč. Hjalti je sastavio radne bilježnice koje nam pomažu u pripremi i izvođenju nastave, a sve što sam osmisli, nesebično dijeli s nama. Pokazat će nam svaki list papira, svaku najmanju stvarčicu, gdje je što stavio ili pospremio. Ispričava se za svaku, pa i najmanju pogrešku, zahvaljuje za svaku uslugu, čak i za nešto što je dužnost nas kao suradnika. Za vjeronauk nas je vlč. Hjalti veoma obogatio.

Ove godine vlč. Hjalti navršava 75. godinu. Njegovo zdravlje i snaga vidno slabe i on to vidi, osjeća i prihvaća. Kaže da crkveni zakoni propisuju da se u toj dobi treba odreći odgovornih dužnosti i zbog toga je molio biskupa da providi što će dalje biti sa župom. Nama je neizmerno žao što odlazi, vjernicima također, ali s jednakom ljubavlju želimo prihvatiti i novog svećenika koji će doći u našu župu.

Na kraju bih vam željela opisati nešto što sam osobno doživjela kao pravo malo čudo. Već nekoliko godina osjećam strah od vožnje. Najprije sam ga osjećala kad bih odlazila na veće udaljenosti, a kasnije i kad bih odlazila u obližnja sela. Zbog toga mi je trebao "vozač" do filijale, koja je tek 44 km od nas. Bila je to veoma neugodna situacija i nije uvijek bilo lako pronaći nekoga tko bi me mogao odvesti. Udaljene vjeroučenike nisam mogla osobno posjećivati, komunicirali smo jedino putem Skypea.

Prije gotovo dvije godine počele smo pomagati jednoj brojnoj obitelji, u kojoj je majka bila veoma bolesna. Provela je nekoliko mjeseci u bolnici i za to smo ju vrijeme svakodnevno posjećivale. Kad je došla kući iz bolnice, trebalo ju je i dalje posjećivati. Budući da sam jedina imala takve dužnosti koje sam mogla obaviti kasnije, svakodnevno sam ih posjećivala i vozila se do njihova zaseoka, koji je udaljen 12 km. Poglavarica mi je spomenula da bih mogla pokušati ići sama u filijalu i voziti polagano na mjestima gdje osjećam strah. Tako sam i učinila. Prvi put sam se osjećala toliko loše da sam mislila da je najbolje da odustanem. Drugi put je bilo bolje, a treći put odlično. Mislila sam da ću moći voziti samo ljeti, ali zimi nikako. No s Božjom milošću i pod njegovom zaštitom sada vozim po snijegu i ledu, gotovo kao onih prvih godina kad sam išla po gotovo cijelom Islandu neovisno o vremenskim prilikama. Često se pitam je li to čudo darovano meni ili svima nama? Mislim da je Bog blagoslovio naš trud i ljubav prema spomenutoj obitelji.

znate, i toliko je toga što želim istražiti, upoznati i vidjeti.

Ništa novo neću reći kada kažem da je prirodno voljeti svoju zemlju, obitelj i prijatelje, ali poseban je osjećaj kada dođeš u zemlju gdje je sve drugačije, a ipak se osjećaš kao kod kuće. Pred Bogom smo svi jednaki! Svi smo jedni drugima dar! I zaista je božanstveno kao braća i sestre zajedno živjeti.

Tek sam nekoliko mjeseci «ondje gdje banane cvatu», ali mi se čini kao da sam ovdje već godinama.

Glasne molitve i još glasnije pjevanje

Nalazim se u Nyantendeu, selu pokraj grada Bukavua (kada kažem selo, nemoguće zamisljati naša mala sela). Ovdje ima mnoštvo obitelji, djece, prekrasnih duša, radosnih i nasmijanih, koje iz svega glasa slave Boga. Trebalo mi je malo vremena da se naviknem na njihove glasne molitve i još glasnije pjevanje. Nije isto moliti i pjevati ovdje i kod nas. Ovdje zaista svi pjevaju, i to iz svega glasa! Svako jutro na misi pjeva i svira drugi zbor. Divno ih je gledati u njihovoj šarenoj odjeći i kako se svi jednako obuku, jer vole taj osjećaj zajedništva i jednakosti.

Žao mi je vidjeti crkvu u ruševnu stanju, jer je stara i na nestabilnu tlu, ali vidim da vjernicima to ne smeta previše. Iako u crkvi nema dovoljno mjesta, posjeduju oko crkve, pjevaju i pobožno mole, a kada svećenik propovijeda, u tišini slušaju i upijaju svako čitanje i svaku njegovu riječ, jer to će biti tema razgovora idući tjedan. Svake nedjelje slave se četiri mise. I svaki put je crkva puna.

Živim u zajednici s još četiri sestre Kongoanke. S. Immaculée je zamjenica ravnateljice u srednjoj školi, s. Noëlla radi u župi, s. Anne Marie u bolnici, a s. Elisabeth i ja predajemo u školi. Velika je radost raditi s našim malim Afrikancima,

otvarati im «nove poglede», odgovarati na mnogobrojna pitanja, poticati ih na razmišljanje na neki drugačiji način. Ima zaista mnogo posla i govorim to bez imalo pretjerivanja.

Maleni školarci

U razredima imamo pedesetak djece, ali sretna sam i blagoslivljam Gospodina, jer znam da je i ovo što radimo malo kada pomislim na sve one koji nemaju mogućnost ići u školu. Bilo mi je nezamislivo slušati o djeci koja nemaju mogućnost ići u školu, sve dok nisam došla u DR Kongo i sama se u to uvjerila. Na ovom području govori se jezik maši, ali djeca nemaju maši u školi, nego već u prvom razredu počinju učiti svahili i francuski, koji je službeni jezik. Zamislite koji to šok mora biti za dijete – jezik koji govori kod kuće uopće ne postoji u školi. Pa nije ni čudo što odrasle osobe koje cijeli život govore maši, taj jezik uopće ne znaju ni čitati ni pisati. Kako onda zadržati stare običaje i kulturu, jezik?

Zaista je teško vidjeti kako u današnje vrijeme djeca nemaju osnovno: hranu, lijekove i obrazovanje. Djeca u školama imaju samo bilježnice i olovke, tako da se moram dobro pripremiti i izdvojiti ono najbitnije što moraju zapisati i zapamtiti. Često se osjećam tako ograničeno jer su uvjeti rada sasvim drugačiji nego kod nas i još uvijek se moram naviknuti da moram smanjiti očekivanja i spustiti kriterij ocjenjivanja, jer njihovo znanje još uvijek uspoređujem sa znanjem djece na našem području. Djeca ovdje nemaju udžbenike, a škole imaju minimum radnih materijala. Učionice su malene. Kad je kiša,

gotovo je nemoguće raditi, jer je u učionicama previše tamno i bučno (po limenim krovovima sve odzvanja, a nema ni struje da upalimo svjetlo). Djeca pješače više od sat do škole, uglavnom bez doručka ili užine za veliki odmor. Kad se vrate kući, nemaju vremena za učenje, jer trebaju ići raditi u polje, čuvati mladu braću i sestre ili ići po vodu, noseći velike žute bidone – sve to uza samo jedan obrok dnevno. Unatoč svemu, divim se njihovoj energiji i volji za učenjem. Svakodnevno se molim za njihove potrebe, a i vama ih cijelim srcem preporučujem!

Često me djeca dodiruju po rukama, jer vole moju boju kože, a onda i ja njih dodirnem i kažem da bih htjela biti tamna kao oni. Čude se tomu, jer je za njih crna boja kože znak da su manje vrijedni i da ih Bog ne voli. Kao da su oni potomci Kajinovi, a bijelci potomci Abelovi. Žalosno mi je gledati da svaki dan skupljaju mrvice krede po podu, pa boje svoje lice i ruke u bijelo. Često im znam reći da ih volim takve kakvi jesu, a još češće znam im reći da ih Bog voli!

Svi vi pomažete nam u ovoj zadaći i našoj želji da svijet oko nas bude bolji, a to možemo ostvariti ako sami sebe mijenjamo na bolje. Hvala vam za vaš primjer dobrote! Hvala za svaku riječ, za svaki poticaj, za molitve i žrtvice koje prinosite kao dragi dar pred oltar. Hvala za prisutnost u svakodnevnici naših života i na vašoj pruženoj ruci za vrijeme naših potreba. Neka se Bog proslavi u svim našim djelima, po zagovoru Blažene Djevice Marije, sv. Franje i sv. Klare, a naravno, i sv. Ante! J

Velik pozdrav iz DR Konga, iz našega velikog Nyantende sela!

MADAGASKAR
– s. Marica Jelić

U našoj redovničkoj zajednici Kćeri Marije Pomoćnice trenutno se nalazi šest sestara, a poglavarica nam je iz Kolumbije. Našu osnovnu školu pohađa približno 700 djece, a vodimo i školu krojenja i šivanja, koju pohađa oko 60 djevojaka. Imamo zaista mnogo dužnosti i obveza – nabavljamo namirnice s tržnice, u podne pripremamo topli obrok za najsiromašnije školarce, brinemo se za vrt i poljoprivredno gospodarstvo, na kojem se nalazi mnogo životinja, a ponekad je potrebno i zamijeniti učiteljice kada zbog bolesti ne mogu doći na nastavu. Zahvalne smo što imamo puno posla i dobre radnike koji nam pomažu. Zahvalne smo i što imamo mnogo zvanja, pa u svakoj kući imamo nekoliko aspirantica, postulantica i novakinja.

Formacija mladih za život i ljubav

Madagaskar je jedna od zemalja koje imaju vrlo mlado stanovništvo. Zemlja je poprilično siromašna, ali bogata mladima, koji čine 62 % stanovništva. Mladi s Madagaskara isti su poput svih mladih ljudi na svijetu – žele razvijati svoje talente i imaju mnoge snove koje žele ostvariti. Siromaštvo i politička nestabilnost utjecali su na živote stanovništva, pogotovo na živote mladih. Nakon političke i financijske krize koja je pogodila zemlju 2009. godine, situacija se je dodatno pogoršala. Vlada je smanjila proračun za obrazovanje i obustavljena je pomoć međunarodnih donatora, pa zbog toga obitelji izrazito teško plaćaju školovanje za mlade ljude. Prema podacima UNICEF-a, dvije trećine nastavnika nema formalno obrazovanje, a otprilike 1,5 milijuna djece ne pohađa osnovnu školu. Također samo troje od 10-ero djece završava osnovnu i upisuje srednju školu, zbog čega je razina obrazovanja vrlo niska: 16,5 % stanovništva nikada nije poha-

đalo školu, 40,5 % završilo je osnovnu školu, 40,1 % završilo je srednju školu, a samo 3% upisuje sveučilište. Glavni razlog za takvu situaciju jest siromaštvo. Takva se situacija najviše odražava na djevojke, jer se uglavnom udaju vrlo mlade i ne nastavljaju školovanje. Prema podacima iz 2014. godine, zabilježeno je da 44,2 % majki novorođenčadi ima između 15 i 24 godina, a 71,1 % očeva između 20 i 34 godine.

Nezaposlenost mladih

Kao što sam već spomenula, mladi su žrtve financijske krize. Zbog nedostatka iskustva i potrebnih kvalifikacija, čak je 50 % mladih nezaposleno. Posljedice toga su društvena nestabilnost, sukobi, povećanje siromaštva i nesigurnosti. Suočeni s tim, mladi traže načine za preživljavanje, stvaraju i razvijaju mala poduzeća unatoč mnogim preprekama na koje pritom nailaze.

Mladi koji pohađaju Crkvu često su osjetljiviji za potrebe drugih, članovi su različitih udruga i općenito su aktivniji u

društvu. Katolička crkva na Madagaskaru pruža autoritet i sigurnost mladima koji su izgubili povjerenje u vlast. Crkva nastoji na različite načine doprijeti do mladih ljudi te barem jednom godišnje organizirati susrete mladih na biskupijskoj i nacionalnoj razini. Poseban odgojno-obrazovni tim, formiran na razini biskupske konferencije, razvio je program građanskoga i moralnog obrazovanja pod nazivom "Obrazovanje za život i ljubav" (EVA) za sve učenike osnovnih i srednjih škola, koji se provodi u svim katoličkim školama na Madagaskaru. Takav program je izrazito važan za mlade, jer ih potiče živjeti ljudske i kršćanske vrijednosti unatoč nasilju i korupciji na svim razinama. Jedan od velikih izazova s kojima se susreće Crkva jest i masivan prodor islama na Madagaskar. Često privlače mlade ljude nudeći im novac ili besplatno stručno usavršavanje, što privlači mnoge mlade ljude koji se nalaze u siromaštvu.

Postoji sedam zajednica Kćeri Marije Pomoćnice, u različitim dijelovima Madagaskara. U svakoj zajednici postoji oratorij koji vode redovnice, a ponekad i u suradnji sa salezijancima. U župama gdje se nalazimo održavamo kateheze, a u našim školama imamo i vjeronauk. Posebno se trudimo oko formacija mladih animatora, da bi postali apostoli drugim mladima. Svjesne smo da je ono što radimo tek malena kapljica u moru u usporedbi s velikim potrebama mladih, ali uz Božju pomoć i Gospin zagovor to malo će postati kvasac i donijeti plod za Crkvu i cijelu zemlju.

Srdačan pozdrav svim čitateljima i prijateljima *Radosne vijesti*. Neka dragi Bog stotruko nagradi sve vas iz domovine koji nas podupirete na bilo koji način. Molimo za vas i na taj način ostajemo povezani.

Pozdrav svima s Madagaskara!

PERU
– don Marko Jukić

Svećenici i obitelji ujedineni u nadi

Možda je ovaj naslov pomalo neobičan, no želio bih razmišljati o onome što je papa Franjo naglasio u svojim govorima tijekom boravka u Peru. Papa je prepoznao što je potrebno popraviti u ovom društvu da bi obitelji ponovno bile sretnе. Papa je naglasio važnost brige za mlade i za sve obitelji. Obitelji su pozvane na poseban način otvoriti svoja vrata Kristu i dopustiti Kristu da bude središte oko kojeg će se svi okupiti i u njemu pronaći utjehu. Papa je tako pozvao cijeli peruanski narod, svaku obitelj, crkvene strukture ali i društveno-političku zajednicu na ujedinenost u nadi.

Obitelj – temelj društva

Peru je zemlja bogate povijesti i kulture. Zemlja je to dobrih ljudi svih jezika, svih plemena i naroda. Zemlja je to izmučena ratovima i borbom moćnika za prirodna bogatstva. U svakom trenutku tih borbi na političkome, društvenome, ekonomskome i moralnom planu trpjela je uvijek najvažnija stanica jednog društva, a to je obitelj. Obitelj je temelj svakog društva i ukoliko je obitelj u krizi, društvo to također osjeća i ne može izbjeći sve loše što ta kriza sa sobom nosi. Crkva to posebno naglašava u svojem socijalnom nauku. Isto tako i mjesne crkve, osobito u misijskim po-

dručjima, pokušavaju to posvijestiti cijelomu društvu i na tome polju ustrajno i predano raditi.

Papa je pozvao peruansko društvo, napose kršćanske obitelji na jedinstvo i na nadu. Iako su vjera i ljubav zaista prisutne u ovom narodu, nakon svega što se je dogodilo u Peru u posljednje vrijeme, čini se da je nada iščezla iz srca odgovornih za društvo i za materijalni i duhovni napredak svake obitelji. Određeni lobiji i pokreti svjetskih društvenih organizacija počeli su još intenzivnije činiti ono što su već odavno činili u Europi – razarati obitelj i kršćanske vrijednosti. Raznim zakonima i odredbama državnih i pokrajinskih vlasti, kao što su rodna ideologija, feminizam, klasne razlike, pokušava se uništiti kategorija obitelji i predstaviti ju suvišnom za naše društvo. Crkva traži odgovore na tu borbu, koja želi promijeniti sliku našega već tradicionalnoga peruanskog društva, koje je učvršćeno na kršćanskoj vjeri i kulturi, zajedno s obilježjima kultura prije dolaska prvih misionara.

Zemlja prirodnih ljepota i velikih klasnih razlika

Peru je velika država, koja se dijeli na regije, koje se zatim dijele na po-

dregije. Svaki od tih dijelova krasi posebne prirodne ljepote, arheološki nalazi, posebni običaji, a tako i posebni vjerski običaji koji iz svega toga proizlaze. Oni su uvijek bili vođeni u Duhu rasta u vjeri, izbacujući sve ono magijsko iz ranijih vremena, pod vodstvom revnih misionara.

Kako se zemljopisno, ali i gospodarski, zemlja dijeli na tri zone, tako i obitelj u svakoj zoni ima svoje karakteristike. U obalnom dijelu Perua obitelji se uglavnom bave trgovinom, nisu toliko brojne, a djeca imaju mogućnost za daljnje školovanje. U brdovitim dijelovima Perua obitelji se uglavnom bave poljoprivredom, često bez odgovarajućih strojeva i formalnog znanja o hortikulturi i zemljoradnji. Ondje žive malo veće obitelji, ali djeca uglavnom nemaju prigodu studirati. Obitelji koje žive u Amazoniji uglavnom su mnogobrojne, bave se rukotvorinama i preradom drva, nemaju mogućnosti za obrazovanje i žive u nastambama i jako skromnim kućama.

Toliko su velike razlike da postoje oni koji su "bezobrazno bogati", a oni siromašni ponekada nemaju ni za najosnovnije životne potrebe. Zbog toga je Crkva svoju evangelizaciju, sve do danas, uvijek morala prvo pokretati kroz karitativni rad, a onda krenuti dalje. Zbog tog se, nažalost, vjera često povezivala s dobročinstvima onih koji vjeru donose, pa sada to koriste i poneke sekte – za male sitnice kojima

daruju ljude neobično brzo dobivaju nove članove, rastu i jačaju.

Toliko je toga, no ipak se ti dobri ljudi raduju životu i uvijek su nasmijani. Siromaštvo nije jedini problem. Trgovina drogom, kriminalna podzemlje i terorističke zajednice dodatno osiromašuju ionako napaćen i siromašan narod. Zato se siromašan čovjek, koji nema nikakvu perspektivu, često mora odati kriminalu da bi preživio.

Nedostatak svećenika

Jedan od najvećih problema za Crkvu u Peruu i katoličke obitelji, unatoč svemu navedenom, trenutno je nedostatak svećenika. Taj problem stvara dobro tlo za tisuće sekta i svjetskih organizacija i pokreta koje se šire, ne samo u Peruu, nego i u cijeloj Južnoj Americi. Prema nekim podacima, u Brazilu godišnje nastaje oko 300 značajnijih novih sekta.

U Limi i Luci Callao, gdje ukupno živi blizu 12 milijuna ljudi (od toga nešto više od 10 milijuna katolika) djeluje oko 800 svećenika, a u cijelom Peruu, na 33 milijuna ljudi (od toga otprilike 30 milijuna katolika), djeluje oko 3000 svećenika (otprilike 2000 misionara i 1000 domaćih). Postoje župe u kojima je čak 100 000 vjernika, a ponekad je teško od biskupa dobiti župnog vikara za pomoć, jer biskup, jednostavno, nema koga poslati. Zato se u posljednje vrijeme poseban naglasak stavlja

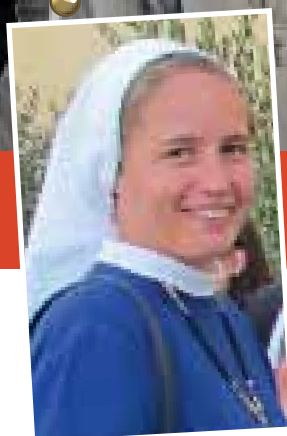
na molitve za nova duhovna zvanja u Peruu. Svojim molitvama želimo ojačati Crkvu domaćim snagama, ali i materijalnim sredstvima, da bismo pomogli mnogim mladićima koji će Kristu reći da i nastaviti raditi u Gospodnjem vinogradu cijelog života.

Svi znamo da ćemo imati zvanja ukoliko ćemo imati čvrste i stabilne obitelji, a za to moramo biti zaista ujedinjeni u molitvi i radu, čvrsto se nadajući i znajući da je Bogu sve moguće, iako mi ljudi često znamo posustati. Riječi koje je papa Franjo uputio peruanskomu narodu sigurno će biti snažan poticaj za promjene koje su nužne da bi se spasile naše obitelji. One su ujedno i vjetar u leđa svima onima koji čine dobro, da bi neumorno nastavili biti Crkvi na ponos i na blagoslov braći ljudima.

Neka posjet pape Franje Peruu bude snažan poticaj u rješavanju svega onoga što nam se stavlja na put i sprječava ispunjenje poslanja svakoga od nas, a to je širiti radosnu vijest. Neka Papine riječi budu model koji će slijediti svi koji mogu nešto učiniti da obitelj bude sveta i na taj način cijelo društvo napreduje do savršenstva i ispunjenja zadaće svih nas – postizanja svetosti.

S. RUŽA RAIČ

SALOMONSKI OTOCI

Lanac ljubavi iz Oceanije

S. Ruža Raič pripada Družbi sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga. Rođena je 2. travnja 1971. godine u Čapljini, u Bosni i Hercegovini. U misije u Bugarsku otišla je 15. rujna 2008. godine, a u misijama na Salomonskim Otocima je od 11. travnja 2013. godine.

? Kako je izgledao vaš prvi odlazak u samostan?

! Prije redovničkog poziva osjetila sam onaj misijski. Iz naše župe je pokojni Boško Obradović, koji je bio misionar u Tanzaniji, a i moja je obitelj uvijek gajila ljubav prema misijama i misionarima; njihov život i rad pratili smo svojom molitvom. Kad sam došla u Split, rekla sam provincijalnoj poglavarici da je moj poziv ponajprije osjećaj za misije koji imam, no tada nismo imali nijednu misijsku kuću, pa je sve ostalo na "možda jednog dana". Isto mi je rekao i Boško Obradović kad sam s njim bila razgovarala, a sad je taj "možda jedan dan" i došao.

? Kako je izgledao vaš odlazak iz Bugarske na Salomonske Otok?

! Moja je želja za misijama bila jaka te su me u čekanju misijske ispostave zamolili da odem u Bugarsku, u kojoj sam provela tri i pol godine, što je za mene bilo vrijeme blagoslova i radosti, svojevrsna priprava za novi odlazak i novi početak. Prigodom jednog dolaska na susret

sestara juniorki u Zagrebu, časna me majka Blaga pitala može li računati na mene ako u pitanju ne bude Afrika. Naravno da sam potvrdno odgovorila, i to su misije, a ja sam htjela ići bilo kamo. Na Salomonske Otok otišla sam prije pet godina, a domovinu sam napustila točno na moj kršni dan, 11. travnja.

? Djelujete zajedno s još tri sestre. Kako konkretno pomažete domaćim ljudima?

! Sestrama sam se priključila nakon dvije godine njihova djelovanja – njih četiri su na Salomonske Otok poslani 2011. godine. Sve su četiri medicinske sestre te se njihova djelatnost kretala u tom smjeru. Kad sam došla, počela sam raditi s djevojkama i ženama, poučavati ih šivanju i ručnim radovima, što sam nastavila do danas. Ponekad mi se čini da sam više naučila ja s njima nego one sa mnom. Djevojke rado prihvaćaju sve što mogu naučiti, a uče brzo – to mi je jedna od najljepših stvari ondje. Na prvom tečaju sam im rekla da ne mogu sudjelovati sve; bilo je mjesta samo za 15 polaznica, a njih je došlo

30. No molile su me da ih primim, htjele su sjediti na podu, pa sam ih sve pustila da ostanu. I doista, 26 je djevojaka završilo cijeli tečaj.

Obrazovanjem do osjećaja korisnosti

? Zašto je važan rad sa ženama i djevojkama?

! Većina djevojaka i žena na Salomonskim Otocima završi osnovnu školu od šest razreda i onda ostane u kući baviti se obitelji i vrtom. Stoga im puno znači kada dobiju mogućnost naučiti nešto poput šivanja ili kuhanja, a i korisno im je jer mogu sašiti školsku uniformu za djecu i samostalno šivati odjeću, što bude puno jeftinije i lakše. Iako rabljena odjeća sada dolazi iz Europe i Amerike, uniforme ne dolaze, pa ih moraju same pribaviti ili sašiti, jer je preskupo kupiti novu. Tad se i korisno osjećaju, jer mogu pridonijeti rastu svoje obitelji. Prodaju li što od sašivenoga, mogu školovati svoju djecu, što je tamo doista teško. Ljudi na Salomonskim Otocima nisu gladni, jer priroda buja te se uvijek može naći voća i povrća, no smoći novac

za školovanje djece za većinu je obitelji nezamislivo.

? **Koliko je dostupna osnovna škola, a koliko srednja?**

! Danas većina obitelji šalje djecu u osnovnu školu, a dijelu obitelji koje nisu u mogućnosti plaćati školarinu sestre pomažu uplatiti barem upisninu. Nastojimo potaknuti roditelje da se sami uključe u školovanje svoje djece, da im pomognu i da sami vide budućnost u obrazovanju. Kad sam tek počela s tečajem, veoma me je iznenadilo kad sam polaznicama dala papir da na njega napišu ime i prezime i potpišu se, a one nisu znale kako. Bilo mi je nezamislivo da žena u dobi od 25 do 30 godina ne zna pisati, no ubrzo sam shvatila da, osim što su mnoge žene tih godina nepismene, uglavnom nikada nisu otišle dalje od župne crkve i svojeg sela. Mi sami rijetko zahvalimo Bogu za dar primljenih milosti, za dar pismenosti, školovanja i civilizacije. Prije nego što ih počnemo čemu poučavati, otkrijemo sposobnost koju netko ima te ih učimo da je to dar Božji. Žene koje poučavamo tu su prigodu dobile po misijskom poslanju Crkve te su tako mogle naučiti doista najosnovnije i najpotrebnije vještine za život. Ako svi ti naponi nisu povezani jednom duhovnom dimenzijom i ako nismo jednako zahvalni za sve što dajemo i primamo, naš rad gubi na vrijednosti. Tada one iz našeg rada ne prepoznaju Božju ljubav prema njima, što je najvažniji dio naše zadaće, jer je sav naš rad iz ljubavi prema Bogu i prema Crkvi, koja nam daje poslanje i po kojoj smo ondje gdje jesmo.

Akcija MIVA

? **Možete li usporediti Hrvatsku i Salomonske Otoke?**

! Na Salomonskim Otcima najviše me fascinira da nitko ne umire sam. To je jedan poseban blagoslov: ako je tko bolestan, umirući, uz njega će uvijek biti netko iz obitelji ili zajednice. Djeca odmalena prihvaćaju smrt i prolaznost života, uče da je potrebno brinuti se jedni za druge, brinuti se za starije, nemoćne i bolesne. Isto tako svako rođenje smatraju Božjim darom i blagoslovom. Premda ga je ponekad teško školovati i pružiti mu najosnovnije, dijete uvijek nađe mjesto u obitelji i ne šalje se u dom. To, primjerice, Hrvatska nema, iako ima materijalna

sredstva koja Salomonski Otoci nemaju – mogućnost školovanja, prijevoza i dr. Teško nam je s našeg otoka doći u glavnu grad, pa se ponekad šalimo da nam je iz glavnog grada lakše doći u Hrvatsku nego prijeći taj prvi dio puta. U tome leži glavna razlika: oni su siromašni materijalno, a Hrvatska je, bojim se, siromašna duhovno. Zato se svim srcem molim da Hrvatska počne imati osjećaj za starije, nemoćne, bolesne i osamljene, da bi svatko mogao iskusiti dostojanstvenu starost, u kojoj će im se vratiti ono što su za života darovali drugima.

? **Koliko vam je važno vozilo?**

! Župa Buma, u kojoj djelujemo, dosta je rasprostranjena; duga je sedamdesetak kilometara, što nije toliko puno koliko su ceste loše, zbog čega nam treba više od dva sata da dođemo s jednog kraja župe na drugi. Pogotovo za kišnog vremena putovi postaju strašni – upadamo iz rupe u rupu. Nedavno smo se zaputili u jednu novoosnovanu župnu zajednicu, od petnaestak obitelji, a put do nje bio je šumski, od crvenice. Kiša je padala cijelu noć prije našeg dolaska, pa je cesta bila skliska, a glib do koljena. Kako put ide preko brijega, najveća nam je briga bila da ostanemo na cesti. Bilo nas je desetero u autu i svi smo šutjeli i molili. U takvim situacijama najbolje shvatim da ne idem svojim putem i svojim poslom, nego da je jedini cilj posjetiti tu zajednicu i dati tim ljudima do znanja da smo uz njih i da ih Bog ljubi. Tada shvatite da ne trebate uložiti puno truda, jer vas Bog vodi, jer je uz vas i u najtežim trenucima, pa makar to bila i skliska cesta, kao taj dan. U našem je misijskom radu prijevozno sredstvo veoma važno, kako za posjet zajednicama, tako i za bolesnike i trudnice koje prevozimo do bolnice, nerijetko i po noći. Ponekad, ako se put oduži, žena rodi i u autu. Dobri auti ne trebaju zbog mode ili ukusa, nego zbog životnih uvjeta i okolnosti. Neka mjesta ne možemo obići niti autom, zato su nam potrebni motorni čamci, u kojima se vozimo i pet sati ako idemo u udaljeniju župu. S vremenom se na sve naviknete. Župnici i katehisti bili bi sretni kad bi imali kakav bicikl ili motocikl za obilazak zajednica, jer

je to puno jeftinije i jednostavnije. Zbog svih tih razloga zahvalni smo svima onima koji se brinu i razmišljaju o tome da misionarima treba vozilo te onima koji daruju od one svoje neimaštine, jer danas rijetko tko ima višak. Nikada nam se nije dogodilo da smo darovali a da zbog toga nismo osjetili Božji blagoslov. Zato smo zahvalni Akciji MIVA – "Misijska vozila" i njihovoj brizi za misionare jer nam njihov rad u domovini pomaže da nam život bude lakši. Život misionara je zajedništvo s onima u domovini. Bilo bi nam veoma teško bez vas koji molite za nas, jer bismo se osjećali osamljeno i zaboravljeno, no znajući da možemo računati na vašu pomoć, osjećamo se prihvaćeno i radosno.

? **Imate li poruku za naše čitatelje?**

! Zahvalila bih svim čitateljima za molitve kojima prate naš rad, jer je doista poseban osjećaj znati da tko moli za vas, pogotovo onda kad je teško i kad vam stvari ne idu od ruke. Molitva mijenja i onoga za koga se moli i onoga koji moli, ona nas zbližava i poništava daljinu između nas. U molitvi postajemo jedno, a vi postajete misionari poput nas. Bliski ste nam u žrtvama, odricanjima i darovima te svi postajemo karike u lancu ljubavi, postajemo velika obitelj, velika zajednica i dar jedni drugima. Upravo je ta naša povezanost i bliskost ono što privlači ljude daleke Crkvi. Crkva nisu samo redovnice, redovnici i svećenici – Crkva smo svi mi zajedno, jer jedni bez drugih ne možemo, ne činimo cjelinu i ne živimo svoju radost zajedništva i poslanja.

Razgovarala Ines Sosa Meštrović

Formacija u duhovnom rasuđivanju

Da Crkva uvaži hitnost formacije o duhovnom rasuđivanju, kako na osobnoj, tako i na društvenoj razini

Piše mons. Vlado Lukenda

Sveti Otac svake godine šalje cijeloj Crkvi za svaki mjesec svoju posebnu nakanu koja mu je na srcu. Svi su vjernici pozvani da taj mjesec mole na određenu nakanu.

Sam naziv *Apostolat molitve* sastoji se od dvije riječi koje su bitne za svakog katolika – vjernika.

Apostolat znači i poziv i poslanje. To je misija koja poziva svakog vjernika da učini koliko može da se Isusova radosna vijest ponudi svakomu čovjeku, jer Bog želi da svi ljudi spoznaju istinu i da se svi ljudi spase. Nekim je ljudima upućen poseban poziv i poslanje u širenju radosne vijesti. Na početku svojega mesijanskog djelovanja Isus poziva prve učenike, dotadašnje ribare. Svi su se pozvani odmah i odazvali. S vremenom se broj učenika stalno povećavao. Svima pozvanima, na dan uzašašća Isus daje poslanje, misiju, apostolat – da idu po svem svijetu i naučavaju sve ljude, pa tko uzvjeruje (i krsti se), bit će spašen.

Za uspjeh svakog poslanja bitna je molitva, druga važna riječ. Pravi apostolat prati prava molitva. Bez molitve apostolat ne može imati učinka. Molitva hrani vjeru svakog vjernika, a djelotvorno pomaže da i nevjernici povjeruju. Kao što tijelo ne može živjeti bez tjelesne hrane, ni vjera ne može živjeti bez molitve.

Dakako, važno je imati pravu nakanu u molitvi. Kada imamo pravu nakanu, ostvarit će se Isusovo obećanje: “Molite i dat će vam se.” (Usp. Mt 7, 7.)

Pravu nakanu za mjesec ožujak ove godine dao nam je sam Sveti Otac, a glasi: “formacija u duhovnom rasuđivanju”, a cilj joj je da Crkva uvaži hitnost formacije o duhovnom rasuđivanju, kako na osobnoj, tako i na društvenoj razini. Ispravno rasuđivanje važno je na svim područjima života, a napose u vjerskom životu. Još su stari Rimljani znali to pravilo kada su smislili poslovicu: “Qui bene distinguit, bene docet”, što znači: “Tko dobro razlikuje, dobro poučava.” U tom smislu možemo reći: “Tko dobro moli, dobro čini.” Prava molitva nužna je za ispravno rasuđivanje. Nekada nas okolnosti života navedu na malo drugačiju molitvu. Sjećam se jedne, već pokojne vjernice, koja je doživjela velika zla koja su joj zli ljudi učinili, pa je molila “da dragi Bog dadne da sve njih Vrag odnese”. Razumijevajući muku dotične vjernice, ipak moramo shvatiti da to nije ispravna molitva, jer Bog želi spasenje, a ne “da ih Vrag odnese”.

Uvjeren sam da je ovomjesečna nakana itekako važna u našem vremenu. Suvremena sredstva komunikacije nude nebrojene opasno-

sti koje mogu pomutiti čovjekovo ispravno rasuđivanje, pa se ne može snaći u šumi svih, često namjerno, zlih ponuda. Nije čudo da gotovo svakog dana “niču” razni pokreti i razne sekte. Netko nešto ponudi i uvijek se nađu oni koji tu ponudu prihvate i za njom srljaju “kao guske u maglu”. Razborit čovjek, pogotovo razborit vjernik, nastojat će, odnosno trebao bi nastojati zauzeti ispravno stajalište, donijeti ispravnu odluku o tome kamo usmjeriti svoj život.

Kako znati pravilno se orijentirati u životu i kako u delti raznih ponuda izabrati onu pravu, odgovor se nalazi u *Svetom pismu* i u naučavanju Kristove Crkve, kojoj je na čelu Kristov namjesnik na zemlji – papa, u ovo vrijeme sveti otac Franjo. Zato nam je za ovaj mjesec ponudio pravu nakanu.

Kada donijeti ispravnu odluku? Odgovor je: SADA! Ne čekati, nego odmah moliti:

Bože, pomози meni i svim vjernicima da znamo razlikovati duhove i uvijek se opredjeljivati za put kojim nas vodi Duh Sveti. Na tu nakanu posebno molimo u ovome korizmenom vremenu. Korizma je poseban poziv na obraćenje. Za pravo obraćenje molimo milost Duha Svetoga. Duše Sveti, prosvijetli svakog čovjeka da izabere pravi put spasenja. Amen.

RUANDA

Blagoslov i posveta crkve Marije Pomoćnice u Kigaliju

Don Pejo Orkić, provincijal Hrvatske salezijanske provincije i don Tihomir Šutalo, provincijski ekonom, posjetili su don Danko Litrića, misionara u Ruandi, povodom blagoslova i posvete crkve Marije Pomoćnice, u sklopu salezijanske ustanove u Kimihururi, u Kigaliju. Tu je crkvu Danko Litrić izgradio zahvaljujući dobrotvorima, među kojima su bili brojni Hrvati iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i hrvatske dijasfore, ponajviše iz hrvatskih katoličkih misija.

Blagoslov i posveta crkve proslavljeni su na blagdan sv. Ivana Bosca, 31. siječnja 2018. godine. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je mons. Tadej Ntihinurwa, nadbiskup Kigalija, u koncelebraciji s mons. Anacletom Mwumvanezeom, biskupom iz Nyunda, i mons. Markom Semrenom, pomoćnim banjolučkim biskupom. Uz njih su u koncelebraciji bili još don Camil Swertvagher, provincijal Provincije Afrička velika jezera sv. Karla Lwange, don Pejo Orkić, provincijal Hrvatske salezijanske provincije sv. Ivana Bosca i mnogo drugih svećenika i salezijanaca, među kojima su bili Hrvati don Danko Litrić, don Tihomir Šutalo i vlč. Marinko Filipović. U samom slavlju sudjelovalo je mnoštvo časnihi sestara i vjerničkog puka, u kojem je bilo najviše djece i mladih.

Slavlje je započelo u 10 sati svečanom procesijom od dvorane koja je do tog trenutka služila kao crkva do ulaza u novu crkvu, gdje su mons. Ntihinurwa i mons. Semren simbolično prerezali vrpcom.

Posveta i blagoslov crkve odvijali su se u nekoliko koraka: najprije su blagoslovljeni oltar, tabernakul, ambon, vrata i prozori te vanjske i unutarnje strane zidova. Nakon pjevanih *Litanija Svih svetih* u oltar su ugrađene moći blaženog kardinala Alojzija Stepinca, zagrebačkog nadbiskupa mučenika, koje je darovao kardinal Josip Bozanić, zagrebački nadbiskup. Potom je uslijedilo mazanje oltara svetim uljem i kađenje svih mjesta i prostora crkve, koji su prije toga bili poškropljeni blagoslovljenom vodom. Uslijedilo je pokrivanje oltara prekrasnim oltarnjakom te ukrašavanje cvijećem i svijećama. Tad je odjeknula pjesma *Slava Bogu na visini*, uz brujanje bubnjeva i zvonaca.

Nakon najavljene Božje riječi uslijedila je homilija mons. Ntihinurwe, u kojoj je zahvalio dragomu Bogu na daru prekrasne crkve, naglasio važnost crkve za vjernike te povezanost između zajednice i tog mjesta, gdje se daruju "neizrecive milosti", koje se nalaze upravo u crkvi. Nakon molitve vjernika uslijedio je prinos darova. Bila je to duga kolona vjernika koji

su prinosili razno liturgijsko posuđe i darove. Među prinesenim darovima našli su se i prekrasna pokaznica, kalež, misnica s likom bl. Alojzija Stepinca, kadionica i ladica te zvonice, sve doneseno iz Hrvatske i darovano za crkvu.

Posjet salezijanskoj zajednici u Kigaliju

Po završetku programa don Tihomir Šutalo i don Pejo Orkić u pratnji don Danka Litrića posjetili su salezijansku zajednicu u naselju Gatenga u Kigaliju. U toj zajednici salezijanci imaju crkvu, veliku školu, konvikt, u kojem je smješteno više od 250 siromašnih mladića, i odgojnu zajednicu prednovicijata, u kojoj boravi 11 mladića koji se pripremaju da bi jednog dana i sami postali novaci, a potom i salezijanci. Premda je područje na kojem djeluju izuzetno veliko i iziskuje velik trud i neprestani rad, na licima salezijanaca, prednovaka i časnihi sestara vidi se velika skromnost i jednostavnost, ali istovremeno i velika radost. Crkva i kapela veoma su lijepo uređene i ukrašene, iako se ondje živi u vrlo skromnim uvjetima.

Posjet Ruandi i posveta nove Crkve s prigodnim programom i ostalim sadržajima za nas je bio uistinu prekrasan i nezaboravan doživljaj.

Don Pejo Orkić

U BANJOJ LUCI ODRŽANA XVII. GODIŠNJA SKUPŠTINA NACIONALNOG VIJEĆA PMD-a U BIH

“Misije trebaju postati stil života i vjerovanja svakog vjernika”

nu, a mons. Tunjić o nesebičnu djelovanju naših 80-ak misionara svijetu.

po cijelom

Sutradan, 6. veljače, cijeli dan su predstavljana i razmatrana godišnja izvješća. Prvomu dijelu Skupštine prisustvovao je i biskup Komarica. U svojem pozdravu rekao je da se treba napraviti teološko-eklezijalni zaokret prema misijama te izrazio radost što se taj važni događaj za našu Crkvu događa u Banjoj Luci.

Mons. Tunjić je zahvalio na pozdravima i posebno pozdravio dvojicu novih dijecezanskih ravnatelja: fra Stipana Radića, za Vrhbosansku nadbiskupiju, i Peru Miličevića, za hercegovačke biskupije, te istaknuo da se misijsko djelovanje svih nacionalnih uprava temelji na četiri misijska djela, a to su Djelo za širenje vjere, Djelo sv. Djetinjstva, Djelo sv. Petra apostola i Misijska zajednica. Naglasio je i da svaka nacionalna uprava ima svoje specifičnosti i svoje programe. “Misije trebaju postati stil života i vjerovanja svakog vjernika”, naglasio je mons. Tunjić.

Mons. Lukenda bio je zadužen za organizaciju Skupštine. U svojstvu ravnatelja domaćina sve je srdačno pozdravio te zaželio uspješan i plodonosan rad u Banjoj Luci, koja je, usprkos proživljenim nedaćama, misijski izuzetno aktivna.

Vlč. Štefan je pohvalio dobru suradnju između dviju nacionalnih uprava i kao dugogodišnji misionar rekao da svatko treba osjetiti bilo misionara, uživjeti se u njihov rad i potrebe te pokušati oduševljenije, poput misionara, širiti radosnu vijest.

Prvo je izvješće predstavio mons. Tunjić. Ono se je sastojalo od uvoda, pastoralno-financijskog izvješća te zaključka. Nakon toga su slijedila

izvješća dijecezanskih ravnatelja te diskusija. Izvješća su prihvaćena uz preporuku da se budno oslušuju potrebe naših misionara i mogućnosti realizacije pojedinih projekata. Istaknuto je da se misije rađaju iz vjere crkve i da materijalna potpora ne smije nikad zamijeniti onu molitvenu. Nakon usvojenih izvješća slijedilo je razmišljanje o svakom projektu pojedinačno i preuzimanje obveza glede što bolje organizacije i realizacije projekata.

U večernjim satima slavljena je sv. misa u župnoj crkvi pohoda BDM u Banjoj Luci. Župnik vlč. Žarko Ošap pozdravio je ravnatelje i vjernike te ih pozvao na svakodnevnu molitvu za misije. Misu je predvodio vlč. Štefan. U propovijedi je, kao iskusen misionar, nadahnuo i karizmatično govorio o misijama te ljubavi prema Isusu. Ohrabrio je tu brojem malu zajednicu, ali zajednicu velika srca. Rekao je da, što smo mi manji, to je Isus veći, a kad nam je Isus u životu na prvom mjestu, onda svi postajemo veliki. Nakon sv. mise nastavljeno je druženje u župnoj kući, kojemu se pridružio i biskup Komarica.

U srijedu 7. veljače, u jutarnjim satima, biskup Komarica je predvodio sv. misu u zajedništvu članova ordinarijata, ravnatelja i redovnica klanjateljica Krvi Kristove. Biskup je izabrao obrazac mise za evangelizaciju naroda i sve pozvao da budu trajni misijski zaljubljenici.

Nakon mise i doručka ravnateljima su posjetili neke od važnih ustanova Banjolučke biskupije: Caritasov centar za život i obitelj, misionarke ljubavi – sestre Majke Terezije, župu i franjevački samostan na Petričevcu, Caritasov dom za starije osobe, u kojem su se kratko zadržali kod vlč. Zvonimira Matijevića, umirovljenog svećenika Banjolučke biskupije, koji je pred papom Franjom u Saraje-

Prema rotacijskom ključu, u Banjoj Luci je od 5. do 7. veljače 2018. godine održana XVII. godišnja skupština Nacionalnog vijeća PMD-a u BiH. Uz dijecezanske ravnatelje i nacionalnog ravnatelja PMD-a u BiH, na Skupštini je prisustvovao i sudjelovao u radu i vlč. Antun Štefan, nacionalni ravnatelj PMD-a u Republici Hrvatskoj.

Skupština je započela 5. veljače 2018. godine večernjom sv. misom u banjolučkoj katedrali, koju je predvodio mons. Franjo Komarica, biskup banjolučki. Na početku mise sve je pozdravio, predstavio ravnatelje i svima izrazio dobrodošlicu mons. Vlado Lukenda, dijecezanski ravnatelj PMD-a Banjolučke biskupije. Biskup Komarica u svojoj je propovijedi podsjetio prisutne na univerzalnost Crkve, da je Crkva jedna, sveta, katolička, apostolska i misijska. Naglasio je važnost misija u svijetu i pozvao vjernike na što aktivnije sudjelovanje u misijskom životu Crkve, a ravnateljima je zahvalio na poštovnom radu.

Na kraju mise vlč. Štefan govorio je o svojem misijskom iskustvu u Beni-

vu svjedočio o svojem progonu i oprost u progoniteljima. Zatim su posjetili nekadašnju žilu kucavicu života ne samo za banjolučki kraj, nego i za cijelu regiju, trapistički samostan "Marija Zvijezda".

Posebno dojmljivo bilo je u Župi Presnače, u kojoj su 12. svibnja 1995. godine tragično stradali župnik vlč. Filip Lukenda i s. Cecilija Grgić. Za ručkom u Ordinarija-

tu Banjolučke biskupije mons. Tunjić zahvalio je biskupu Komarici, mons. Lukendi i svim članovima Ordinarijata na "logističkoj potpori", a posebno na prijateljskoj otvorenosti srca.

U zahvali je citirao papu Franju, koji je, nadahnut dokumentima o misijama, poručio da misije trebaju biti u srcu kršćanske vjere i kao takve naše trajno nadahnuće.

Biskup Komarica je još jednom izrazio radost što se je godišnja skupština održala u Banjoj Luci te svim ravnateljima poželio da ih misijski rad oplemeni i da budu radosni glasnici kraljevstva nebeskoga na zemlji.

Sljedeća godišnja skupština Nacionalnog vijeća PMD-a u BiH bit će krajem veljače u Sarajevu.

PMDBiH

ŽEPČE – OSOVA

Pogibija fra Vjeke poziv je na bolji svijet

I rodni kraj ubijenog misionara fra Vjeke Čurića upriličio je molitveno sjećanje u Žepču i Župi Osova. Navečer u subotu 3. veljače 2018. godine u Domu kulture u Žepču dostojanstveno je obilježena dvadeseta obljetnica mučeničke smrti fra Vjeke Čurića. Pjesma franjevačkih bogoslova i dirljivi govori o fra Vjeki, koje su održali provincijal Bosne Srebrene fra Jozo Marinčić, bivši provincijal fra Lovro Gavran, bivši župnik Vjekine rodne Župe Osova fra Drago Perković i sadašnji župnik fra Antun Perković, pretvarali su se u molitveni vapaj zahvale Bogu za njegov bogat život te u skrušenu molitvu da se čim prije pokrene proces za njegovo proglašenje blaženim i svetim. Svi su istaknuli njegovu nesebičnost, sposobnost komuniciranja i ljubav prema potrebitima, koja je okrunjena mučeništvom. Vjernici Župe i Misije Kivumu već ga časte kao blaženoga, a naše će molitve učiniti da se i službeno uvrsti u knjigu blaženih i svetih.

Sutradan, V. nedjelje kroz godinu, 4. veljače, kardinal Vinko Puljić, vrhbosanski nadbiskup i metropolit, predslavio je sv. misu u crkvi uznesenja BDM u Osovi, rodnoj župi ubijenog misionara fra Vjeke, u koncelecijaciji s fra Jozom Marinčićem i nacionalnim ravnateljem PMD-a u BiH mons. Lukom Tunjićem i još 23 svećenika te uza sudjelovanje mnoštva puka. Na početku sv. mise sve okupljene pozdravio je župnik fra Antun

Perković te izrazio radost i zahvalnost što je kardinal došao u Osovu, ali na žrtvi i daru fra Vjeke, koji je svoj život položio za Krista.

U svojoj prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je rekao: "Fra Vjeko je imao ljubavi prema tamošnjem narodu i nije ih mogao ostaviti. Iako razum u opasnosti kaže da se povuče, nije ih mogao ostaviti jer je ljubav bila jača od smrti. Njegova djelatnost u Ruandi bila je konkretno evanđelje za čovjeka. Nije gledao tko je na kojoj strani, nego je pokušao spasiti, nahraniti čovjeka i dati mu nadu za život. Nama svima bih rekao: ako nešto ne znamo voljeti, onda se za to ne znamo žrtvovati. Vjeko je volio te ljude i zemlju i za njih se žrtvovao i to je ono što danas želimo cijiniti, ali i naučiti od njega. (...) U današnje vrijeme trebamo njegov žar, nadu i ljubav."

Nakon popričesne molitve okupljenima se je obratio fra Jozo Marinčić, provincijal Bosne Srebrene, zahvalio za to misno slavlje, za Vjekin život i pozvao sve da ga slijede u ljubavi prema ugroženima, slabima i ostavljenima.

Na kraju mise dvojica bogoslova Franjevačke teologije u Sarajevu, Cosmas Safari Sadiki i Hubert Kasonta Kilasa, rodom iz DR

Konga, dojmljivo su posvjedočila o svojem pozivu i životu u Africi i Bosni i Hercegovini. Njihova jednostavnost i pristupačnost nagrađena je velikim pljeskom.

Život fra Vjeke Čurića i njegova smrt naš su trajni poziv na borbu protiv nepravde i nasilja te za bolji i pravedniji svijet.

PMDBiH

SISAK – OSIJEK – ZADAR

Projekcija filma *Lica puna nade*

Nakon premijerna prikazivanja u Zagrebu, projekcija filma *Lica puna nade* održana je u Sisku, Osijeku i Zadru.

Promocija u Sisku održana je u petak 26. siječnja u Dvorani sv. Ivana Pavla II. u Velikom kaptolu. Promocija je započela molitvom koju je predvodio biskup Vlado Košić, koji je i pozdravio sve okupljene, istaknuvši da će film prikazati ljude koji nemaju puno materijalnoga, ali su zato bogata duha i vjere. U ime Misijskog ureda Sisačke biskupije pozdrave je uputio i vlč. Ivan Faletar, zahvalivši svim posjetiteljima što su odvojili vrijeme da čuju štogod o problematici života i školovanja u siromašnoj Africi. Nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u RH vlč. Antun Štefan, dugogodišnji misionar u Beninu, pozvao je na zajedništvo i međusobnu podršku svih dijelova Crkve, kako u Hrvatskoj, tako i u svijetu. "Ako trpe oni u misijama, trpimo i mi. Ne možemo biti sretni mi, ako oni nisu sretni. Ovaj film nas poziva na zajedništvo, na vjeru da ono što ispovijedamo i živimo te da se povežemo našom dobrotom, koje ovdje u Hrvatskoj imamo vrlo mno-

go", rekao je vlč. Štefan, zahvalivši biskupu i njegovim suradnicima na organizaciji promocije.

U subotu 3. veljače promocija filma održana je u pastoralnom prostoru Vikarijata u Osijeku. Promociji su također prisustvovali ravnatelj Papinskih misijskih djela u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji mons. Luka Strgar i dvojica svećenika iz Biskupije Porto Novo, u Beninu, gdje je i sniman film – vlč. Leon Noudeviwa Sagbohan i vlč. Robert Djossou, koji su na službi u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji. Mons. Strgar pozdravio je sve prisutne te prenio pozdrave đakovačko-osječkog nadbiskupa Đure Hranića i umirovljenog nadbiskupa Marina Srakića. Osvrćući se na naslov filma, *Lica puna nade*, mons. Strgar je rekao: "Ne mogu ne razmišljati o našim licima ovdje na istoku Hrvatske, gdje najviše spominjemo kako ljudi odlaze i nemaju puno nade. Gledajući ovaj film, neka nam ovi ljudi koji u Beninu žive puno skromnije, pa čak i u nemogućim uvjetima, a ipak lica puna nade, budu inspiracija da i dalje ostanemo i potičemo na ostanak u našoj zemlji, jer bilo je i težih vremena od

ovih." Potaknuo je potom na još širokogrudnije pomaganje misijskim područjima.

U petak 9. veljače film je predstavljen u dvorani Pastoralnog centra sv. Antuna Padovanskoga na Smiljevcu, u Zadru. Susret je počeo molitvom za misionare, koju je predvodio Mladen Kačan, smiljevački župnik. On je rekao da film prikazuje kakvo dobro se ostvaruje po onome što i mi u Hrvatskoj činimo, kada molitvom i materijalno pomažemo misije. Vlč. Štefan je izrazio priznanje djelovanju hrvatskih misionara, rekavši da su oni "puni Boga, naša braća i sestre, izabrani iz našeg naroda da budu Božji predstavnici". Istaknuo je da misionari imaju dodatnu snagu kada znaju da se za njih moli. Misionari grade škole, bolnice, mostove, ceste, bunare, čine sve da se Božja riječ proširi i kazuju ljudima za Isusa.

"Naslov filma *Lica puna nade* kovao se tijekom montaže, jer ono što je bilo zajedničko na različitim snimkama, ono što sam vidio na licima tih ljudi, bile su nada i radost, i mi to ne smijemo izgubiti", rekao je autor dr. Novak.

Bošonti, Duhovi 1949.

Pohodila nas je kolera

Valjalo je prijeći rijeku Ganges. Bicikl na leđa, pa dolje kroz duboko blato do malog čamca. Noge sve dublje upadaju. Jedva sam se izvukao. Na koncu sam izgubio ravnotežu — i lako ćete pogoditi što se dogodilo! A krasno je ovo bengalsko blato ...
Išao sam u selo Das Number i ostala sjeverna sela. Kolera je na sve strane. Našem katehisti Nilkantu nedavno je umrlo dijete, a sinoć mu je i ženu uhvatila kolera. Jutros je bila mrtva. I Nilkanto je bolestan, požurio sam se najprije u njegovu siromašnu kolibicu. Jedva sam se mogao uvući.

Našao sam dvoje siročadi: djevojčica od 10 godina, a u njezinu krilu mala joj se strica. Majka im je otišla, otac leži bolestan. Stari Nilkantov otac, zabezeknut, ondje stoji i plače. Podijelio sam Nilkantu sakramente umirućih, a pobrinuo sam se i za lijek i za siročad. Poslao sam ih u našu kapelicu, da se tamo mole za svoga oca. I cijelo se selo moli. Sve je uhvatio strah. Od kuće do kuće idu pjevajući ime Isusovo, preporučujući se Njegovoj dobroti i milosrđu. S ove strane kanala naši katolici, s druge strane hindu pogani. S naše strane odjekivalo iz mladenačkih grla uz pratnju bubnja:

»O Isuse, prijatelju siromašnih i bijednih, smiluj nam se!« — »Rama, Rama, — Krišno, Krišno!« tugaljivo je odzvanjalo s druge strane. Oni su udarali u malo zvono, te od vremena do vremena trubili u školjke. O, kad li će oni zazivati slatko ime Isusovo?

Ostao sam čitav dan s njima, da ih ohrabrim. Rekao sam im svi-ma neka kuhaju vodu, jer se kolera najviše širi okuženom vodom. Ovdje jedva igdje ima dobre vode, no ova u Das Numberu uistinu je strašna. Prokuhali su je i za mene. Zamazana je i gusta. Stavio sam malo »jama« unutra, da je barem nekako mogu piti.

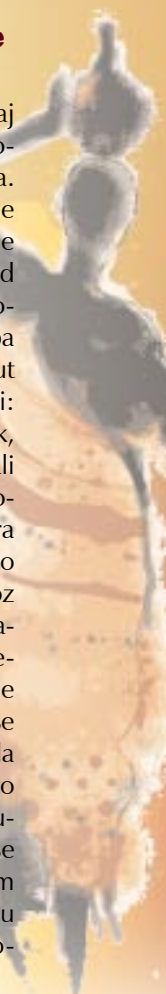
Nilkanto se je, hvala Bogu, oporavio i sad je izvan opasnosti. Poslije podne po jakom suncu pošao sam naprijed u selo Kumro-khali. I odanle dolaze slabe vijesti.

Poljubac malene djevojčice Nebeskoj Majci

Suho je vrijeme, pa sam ovaj put uzeo bicikl. Nije baš užitak voziti se po ovim kozjim putovima. Dobro sam se istresao. No, ipak ide brže nego pješke. Pred Čorabide jedna velika zmija izletjela je pred bicikl, pa se skoro obavila oko kotača. Potjerao sam malo jače, pa zmija ode svojim putem, a ja put Kumrokhali. — Kumrokhali znači: selo tikava! — Već je bio sumrak, kad sam tamo stigao. Ljudi su čekali pred kapelicom, sazidanom prije kojih 15 godina doprinosima poštara zagrebačke Glavne pošte. Pomolimo se svi skupa, te se uputismo kroz selo pjevajući zazive Isusu i Blaženoj Gospi. Iza naših novoobraćeničkih kuća ulazimo u dio sela gdje žive hindu pogani. Zovu nas da se pomolimo u njihovim kućama i da ih ja blagoslovim. Veliko je njihovo poštovanje prema svećenicima. Duboko se poklone i dotaknu se čelom zemlje. U malim zemljanim posudama pripravili su vatru u koju su bacili nekoliko zrna tamjana. Zvo-

INDIJA
 – o. Ante Gabrić

nili su u svoje »gonge«. U jednoj kući došla je pred nas djevojčica, duboko se poklonila, sklopila ruke na čelu. Nakon toga izvadila je posvećenu školjku i stala u nju trubiti. Oči je uprla u nebo. Strašno me zabolio taj prizor. Ah, koliko je još takovih dragih malih srdaca, koja o Isusu još ništa ne znaju! Dao sam joj lijepu sliku Blažene Djevice s Isusom u naručju. Da ste samo vidjeli, s kojim je poštovanjem sličicu primila i primakla svojim usnicama na poljubac. Mora da je Isusu i Nebeskoj Majci bio drag poljubac te male poganske djevojčice. Dobila ona po tom poljupcu ljubavi milost svete vjere! Molite se za nju, molite se za tolike milijune tih dragih prijatelja Božanskog Spasitelja, da bi i oni uskoro mogli osjetiti topli žar Isusova Srca!

Kasna je već noć, no još mnogo kuća treba pohoditi. Nakon dugog putovanja jedva se držim na nogama. Još nisam ništa jeo, a kolera hara, ljudi su u strahu, žele svećenički blagoslov, pa kako čovjek može misliti na odmor i hranu?!

U sjevernom dijelu sela najveća je opasnost, pa taj dio svakako treba obići. Težak je svećenički život, osobito u misijama, no kako je velika utjeha za svećenika dijeliti utjehu, davati blagoslov!

Ozdravljenje malenog dječaka

Katehista Šudhin mi kaže da udovica Doiamoji, hindu poganka, jako želi vidjeti Isusova svećenika i primiti njegov blagoslov. Sin joj je nedavno poludio. Kušala je sve i sva, da ga spasi, obratila se raznim svojim božanstvima, no sve uzalud. Čula je o »Đišur Ma — Isusovoj Majci«, pa je njoj na čast učinila jedan zavjet. Čim sam stupio pred kolibicu, bacila se ova žena na zemlju i po ovdašnjem

običaju podigla blagoslovljenu pršinu sa svećeničkih nogu na svoje čelo. U naručju joj je mali dječak. Oči su mu iskrivljene, pravi strašne grimase. Istrgnuo se iz majčina krila i obuhvatio je moje noge. Položio sam svoje ruke na glavu mališana i blagoslovio sam ga. Upro je svoje duboke oči prema meni i gledao me. Majka je zaplakala od teške boli. Jedinac joj je ovo. I meni je bilo pri srcu teško.

»Amar upore doia korun, amar upore doia korun! — Smiluj se meni, smiluj se meni!« zavapila je tužna majka.

Mislio sam na onaj evandeoski prizor, kad je pred Jerihonom sljepac zazivao Božanskog

Spasitelja. Dirnula me duboka vjera ove siromašne hindu udovice. Rekao sam joj neka se pouzda u Spasitelja i Njegovu nebesku Majku. Oni nju vole, oni vole njezinog sina Darika. Sutra neka dođe u crkvu. Mi ćemo se svi za nju moliti, ja ću je na poseban način preporučiti kod svete mise.

Već je ranim jutrom čekala pred kapelicom. Kod podizanja podigla je i ona malog Darika da ga Isus bolje vidi. I vidio ga je. Kad sam se vratio u Bošonti, dobio sam radosnu vijest da je mali Darik ozdravio. Preko ovog djela milosrđa doveo Spasitelj mnogo srca svome Božanskom Srcu!

Miris djetinjstva

Nešto malo sam založio oko 11 sati. Malo, no tečno. Dobio je katehista Sudhin nekoliko rajčica, ili kako mi u Dalmaciji kažemo »pomidora«, pa eto riža nije bila previše suha. A ja vam sladakusac još od djetinjstva »pomidore« volim, te sam se toga dana mrvičak i — počastio. Samo je muka što Šudhin nije znao pripremiti kao što se kod nas pripravlja. On ih je nekako spržio. No ipak mirisalo je

po »paradajzima«, pa me i taj miris podsjetio na one davne godine, kad je majka doma tu »šalšu pomidora« pripravljala... Nekad bilo, sad se spominjalo!

Trebalo je odmah naprijed, da još po noći uhvatim čamac za Bošonti. Ne bi loše došlo malo odmora, no tako to često ide ovdje u misijama. Sluga je uzeo na glavu kofer sa stvarima za svetu misu, ja torbu na leđa, štap u ruke, pa hajde junački put Gangesa. Nije baš daleko — koji sati hoda. Mjesečina je. Sve naokolo tiho. No, nama treba proći kroz dva sela koja nisu baš na dobru glasu. Nedavno su opet napali neke putnike, dobro ih izmlatili i oplijenili. No mene neće. Znađu oni da su moji džepovi prazni...

Prispjeli smo na rijeku baš u ponoć. Treba čekati tri sata. Uz rijeku je jedan mali dućan, a svuda naokolo spavaju ispruženi ljudi. Mjesta ni za jednoga. Malo podalje opazio sam jednu kuću. Sve zatvoreno. Ali na verandi ima dosta mjesta. Izvukao sam iz torbe svoj gunj, prostro sam ga na pod, pomolio se, i kako sam se ispružio, tako sam i zaspao. Uistinu sam bio umoran. Probudilo me nekakvo njuškanje dolje pred verandom. Nisu bili tigrovi. U ovim kumrokhalskim stranama ih i nema. S rijeke su došli šakali u potrazi za hranom.

Prije nekoliko dana bio sam u Šobnomoškaru. Tamo su došli tigrovi. Barem su mi rekli naši vjernici. Ja ih nisam vidio. Jer, kad sam navečer prispio u selo i dovršio pohod kućama, samo sam mislio gdje ću nasloniti umornu glavu. Tigrovi su došli s druge strane rijeke. Naša kapelica u tom selu nema zidova, pa su se ljudi bojali. No šaronja nije došao ...

Za danas dosta. Slijedeći put ću nastaviti...

Sluga Božji Stanislas Verjus

Rođen je 26. svibnja 1860. u mjestu Oleggio, u Italiji, od oca Alexisa Verjusa i majke Laure Massara. Isti dan je primio krštenje u župnoj crkvi svetih apostola Petra i Pavla, kad je dobio imena Henri i Krstitelj. Nakon što je navršio 15 mjeseci, njegova je obitelj napustila Oleggio i otišla u Savoju, koja je pripala Francuskoj. Stanislas je imao deset godina kad mu je umro otac. Njegova majka Laura nije imala nikakve financijske pomoći, zbog čega je sa svojom dvojicom sinova osjetila veliku neimaštinu, no uspjela je naći posao kod sestara svetog Josipa. Stanislas je ušao u školu Misionara Srca Isusova 1872. godine, a pet godina kasnije i u njihov novicijat, gdje je položio prve zavjete 15. veljače 1878. Nastavio je svoj obrazovni put u Issoudunu i Barceloni. Poslan je u Rim 1881. godine, gdje je studirao teologiju i zaredio se za svećenika. U studenome 1883. godine imenovan je kapelanom u crkvi Gospe od Presvetog Srca, ali je duboko u sebi nosio želju za odlaskom u misije u Oceaniju. Zbog tog se je sve više pripremao za misijski apostolat.

Stanislas je 27. srpnja 1884. godine predstavljen prefektu Kongregacije za širenje vjere zbog odlaska u Novu Gvineju. Potpisan mu je dekret 1. rujna 1884. i mjesec dana kasnije je napustio svoj europski kontinent. Nakon kratka boravka u Sydneyju, smjestio se na otoku Thursday, koji se nalazi nekoliko kilometara od Nove Gvineje. S dvojicom braće iz Italije, Salvatoreom Gasbarrom i Nicolom Marconijem, odlazi na otok Yule 1. srpnja 1885. Taj otok je postao njihova misijska baza i središte katoličke misije u Papui Novoj Gvineji. Prvu svetu misu slavili su 4. srpnja iste godine. Četiri godine kasnije otac Verjus je imenovan apostolskim vikarom, a 22. rujna 1889. zaređen je za biskupa od mons. Andreja Navarra, apostolskog vikara Nove Gvineje. Tri mjeseca kasnije postao je pomoćnim biskupom koadjutorom spomenutog biskupa Andreja. Stanislas je posvetio sedam godina misijskomu životu, tijekom kojih je s posebnim žarom naviještao radosnu vijest svim žiteljima Papue. Godine 1892. vratio se u Europu, s namjerom da skuplja donacije za misije i potakne druge svećenike da i oni postanu misionari. U Papui je ostavio iza sebe deset misijskih postaja, iz kojih se u narednim godinama širilo veliko misijsko djelo. Iznenada je preminuo u Oleggiu 13. studenoga 1892., u dobi od 32-ije godine. Dakle nije se više vratio u svoju misiju.

Zaslужan je za osnivanje i utemeljenje Crkve u dijelu Zemlje koji nije još čuo za Isusa i za njegovo otkupiteljsko djelo ljubavi. Njegov je život bio prožet velikim odricanjima, potpunim predanjem i besprijekornom solidarnošću s narodom za koji se brinuo – jednako duhovno i materijalno. Mnogi svjedoče o njemu kao o poniznu, blagu i vjernu sluzi, koji je živio evanđeosko siromaštvo. Bio je vjeran Crkvi, pun ljubavi prema svojoj redovničkoj zajednici i misiji i revan misionar, koji je čeznuo samo za spasenjem duša. U četvrtak 3. ožujka 2016. papa Franjo je dekretom priznao njegove herojske kreposti i tako ga proglasio slugom Božjim.

VIČ. Odilon Singbo

ZA MISIJE I MISIONARE:

Sestre Klanjateljice Krvi Kristove, Kongora 76 KM *Sestre Kćeri Božje ljubavi, Duhovni centar – Granešina 50 EUR *Milenko Radalji, Prnjavar 100 kn *Župni ured Lukavac 26 KM *Franijevački samostan Sv. Luke, Jajce 26

KM *N. N. 300 KM *Marija Antić i Antun Tunić sa obitelji, Bjelovar 80 EUR i 100 kn *Župa Uzašašća Gospodinova, Novi Travnik 60 KM *Župa Sv. Ivana Krstitelja, Travnik 56 KM *Župa Sv. Ante Padovanskog, Dobretići 46 KM *Ljilja s. Ilijana Radoš 85 KM *M. Š. K. Sarajevo 100 kn *Anica Lovrić, Široki Brijeg 20 KM *Pizzeria "don Andjelo" Široki Brijeg 20 KM *Nikolina Petrović, Vitez 10 KM *Dona Čosić, Kupres 20 KM *N. N. Sarajevo 100 KM *Iz župe Sv. Leopolda Mandića, Maglaj: Drago Banović 90 KM, Jela Antunović 100 KM, Mile Zeljko 100 KM, Zorka Savić 50 KM *Župa blaženog Alojzija Stepinca, Orašje 343 KM, 43 kn, 14 EUR, 10 CHF *Don Branko Jurić, Rim 300 KM *Iz župe Sv. Franje Asiškog, Srednja Slatina: Juro Kuprešak 100 EUR, Nikola Mandarić 150 EUR, Niko Jurić 200 EUR, Ana Zubak 50 EUR, Željko Jurić 50 EUR, Željko Adžamić 50 EUR, Jozo Mandić 100 EUR, Marinko Mandić 100 EUR *Vlč. Stipo Knežević, Zavidovići 200 EUR *Don Stipo Matijević, HKM Nunberg 200 EUR *Don Ivan Matijević, Zagreb 100 EUR *Vlč. Robert Ružić, HKM Mannheim 50 EUR *Marija Katić, Bistrica k / Žepča 150 EUR *Ivana Smoljan, Bistrica k / Žepča 100 EUR *N. N. Banja Luka 50 KM *N. N. Sarajevo 100 KM *Iva Lukać, Rašeljke 100 EUR *Iz župe Sv. Ivana apostola i evanđeliste, Mostar: N. N. 100 KM, Mara Čule 100 KM, Mladenka Kordić 20 KM, Nevena Erceg 100 KM, Mira Jvanković 10 KM, Miroslava Nikolić 15 KM *Župa Sv. Petra i Pavla, Rotimlja 620 KM *Vlč. Vinko Radić, Sarajevo 2.000 EUR *Aleksandar Jazić 70 kn *Anica Grgić 300 EUR *Ankica Udiljak 200 kn + 200 kn *Danijel Krizmanić 250 kn *Dominika Papić 100 kn *Dr. Stjepan Razum 110 kn *Dragica Radoš 100 kn *Dušana Tadić 200 kn *Elizabeta Grigić 100 kn *Franjo Keserović 52 kn *Goran Šipek 50 kn *Gordana Radošević 50 kn *Helena Frljak 100 kn *Hrvoje Cerovac 200 kn *Irena Kehane 50 kn *Ivana Josipović 100 kn *Ivica Bradara 150 kn *Ivica Koprivnjak 1.000 kn *Ivka Nedić 50 kn *Ivo Marušić 100 kn *Jasna Nikulić 80 kn *Josip Sinjeri 100 kn *Julija Macan Vidović 50 kn *Luka Savin 500 kn *Manda Vujić 100 kn *Marica Marčelja 100 kn *Marija i Božo Kostešić 100 kn *Marija Matijačić 500 kn *Marina Jadrijević 100 kn *Marinko Hudolin 200 kn *Mile Prskalo 50 kn *Mirjana i Vjeran Ivosević 15 EUR *Miroslav Blažan 50 kn *Miroslav Fadiga 100 kn *N. N. 367 kn *N. N. 50 kn *N. N., Pula 50 kn *Nada Pejić 400 kn *Nikola Tomkić 250 kn *Nikola Tomkić 250 kn *OŠ Bratoljuba Klaića, Bizovac 74 kn *Ružica Mikić 40 EUR *Samostan Krista Kralja, Ogulin 3.500 kn *Slaven Plasaj 100 kn *Svjetlana Stipić 100 kn *Vinko Klarić 150 kn *Vlč. Branko Gelemanović 500 kn *Zdenka Podhraski-Relja 20 kn *Zdenka Sever 100 kn *Zdravka Lovrić 50 kn *Zlatica Borojević 500 kn *Zoja Zubčić 50 kn *Zrinka Džaja Babić 100 kn *Župa Miljevci 300 kn *Župa Kraljice sv. Krunice, Nova Gradiška 60 kn *Župa Navještenja BDM, Velika Gorica 16.000 kn *Župa Kaniška Iva 100 kn *Župa Sveta Klara 1.000 kn *Župa Sv. Luke ev., Novska 300 kn *Župa Tomašica 110 kn *Vedran Cesarec 200 kn *Župa Sv. Antuna Pad., Zadar-Smiljevac 400 kn *Aleksandar Đura 500 kn *Anđelka Butigan 500 kn *Anita Bačić 1.500 kn *Ante

Čović 400 kn * Ante Jelić 300 kn * Ante Maleš 300 kn * Antonija Perhaj 400 kn * Damir Danolić 300 kn * Davor Cindrić 690 kn + 630 kn * Davor Pečnjak 500 kn * Dragutin Bogadi 979 kn * Đurđa Kramar 500 kn * Hrvoje Lapić 1.000 kn * Ivana Kauf Puljević 350 kn * Ivana Knežić 300 kn * Ante Jurlina 300 kn * Kristina 300 kn * Ljerka, Jakov, Dominik i Sara Krajcar 400 kn * Ljilja Kvesić 1.255 kn * Marijana Badovinac 500 kn * Marko Šalić 500 kn * Matija Brekalo 500 kn * Mihaela Mihelić Ščerbakov 750 kn * Mladenko Šupunković 350 kn * MP, trgovački obrt, vl. Mihael Majstorović 1.000 kn * Nikola Paro 300 kn * Petar Gršković 1.000 kn * Robertina Blazina 300 kn * Stjepan Pavlinić 500 kn * Suzana Čurić 500 kn * Tekstil Mini d.o.o. 300 kn * Tomislav Čubelić 250 kn * Vinko Klepić 500 kn * Vladimir Dinjar 300 kn * Zvonimir Zovko 350 kn * Župa Presvetog Trojstva, Čepin 1.100 kn * Župa Cista Provo 400 kn * Župa Vidovec 320 kn * Aleksandar Đura 500 kn * Anđelka Butigan 500 kn * Anita Bačić 1.500 kn * Ante Jelić 300 kn * Ante Maleš 300 kn * Antonija Perhaj 400 kn * Damir Danolić 300 kn * Davor Cindrić 630 kn * Davor Pečnjak 500 kn * Dragutin Bogadi 979 kn * Đurđa Kramar 500 kn * Hrvoje Lapić 1.000 kn * Ivana Kauf Puljević 350 kn * Ivana Knežić 300 kn * Ante Jurlina 300 kn * Kristina 300 kn * Ljerka, Jakov, Dominik i Sara Krajcar 400 kn * Ljilja Kvesić 1.255 kn * Marijana Badovinac 500 kn * Marko Šalić 500 kn * Matija Brekalo 500 kn * Mihaela Mihelić Ščerbakov 750 kn * Mladenko Šupunković 350 kn * MP, trgovački obrt, vl. Mihael Majstorović 1.000 kn * Nikola Paro 300 kn * Petar Gršković 1.000 kn * Robertina Blazina 300 kn * Stjepan Pavlinić 500 kn * Suzana Čurić 500 kn * Tekstil Mini d.o.o. 300 kn * Tomislav Čubelić 250 kn * Vinko Klepić 500 kn * Vladimir Dinjar 300 kn * Zvonimir Zovko 350 kn * Župa Presvetog Trojstva, Čepin 1.100 kn * Župa Cista Provo 400 kn * Župa Vidovec 320 kn * Župa Sv. Nikola biskupa, Jastrebarsko 200 kn * Samostan Sv. Franje, Krk 200 kn * Vlč. Josip Belavić 200 kn * Bratovština Gospe od Karmela 200 kn * Zubotehnički laboratorij, vl. Barbara Sivec 200 kn * OŠ Matije Petra Katanića, Đakovo 180 kn * Sestre milosrdnice, Novi Goljak 150 kn * Župa Sv. Jurja, Pazin 150 kn * Samostan Benediktinki, Rab 100 kn * Milosrdne sestre Sv. Križa 100 kn * Fra Jakov Teklić 100 kn * Župa Sv. Ivana Krstitelja, Povelja 30 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPO TREBITIJE:

Ankica Jurić 50 KM *Jozo Hrkač 50 KM *Iz župe Sv. Leopolda Mandića, Maglaj: Mara Perić 100 KM, Mara Tirić 100 KM, Jela Antunović 200 KM, Anđelka Tokić 100 KM *N. N. župa Sv. Ignacija, Sarajevo 100 KM *Tomislav Skroza 200 kn * Blaško Kivić 200 kn * Branko Dragojević 350 kn * Dobročinitelji preko o. Druge Kolimbatovića 2.980 kn * Gordana Radošević 50 kn * Ivan Janež 700 kn * Ivica Vrdoljak 50 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Josip Kordić 100 kn * Milka Brunec 200 kn * N. N. 20 EUR * N. N. 367 kn * N. N. 200 kn * Nada Alfired 100 kn * Pero Petanjak 100 kn * Roko Srdarović 30 kn * Sandra Španić 200 kn * Sandro Jakopčević 100 kn * Silvana Knežević 300 kn * Stjepan Maloić 500 kn * Vera Čargonja 300 kn * Zdenka Guć 100 kn * Željka Vodopija 200 kn

SV. DJETINSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Pjevači Betlehemske zvijezde – Vjeroučeni župe Sv. Male Terezije, Presnače 202,55 KM *Župljani župe Turić 400 KM *Djeca župe Sv. Mihovila Arkandela, Drinovci 1.050 KM, 810 kn, 100 CHF, 5 EUR *Djeca župe Sv. Ante Padovanskog, Žepče 3.583 KM *Vjeroučeni župe Sv. Petra i Pavla, Rotimlja 460 KM *Pjevači Betlehemske zvijezde: Kšaver, Kaptol i Nova Veš 12.711 kn *Pjevači Betlehemske zvijezde, Župa Gračani 1.570 kn *Anamarija Mišković 100 kn *OŠ Zrinskih i Frankopana, Otočac 250 kn *Dinko Rogulj 200 kn *

Kata Pejić 50 EUR * Ljerka Berković 20 kn * Maja Pavlinušić 106 kn * Marija Nikolić 50 kn * OŠ Marije i Line, Umag 300 kn * Pizzeria Pjaca, Pakoštane 153 kn * Područna škola Dubrava, Šibenik 160 kn * Sandro Jakopčević 75 kn * Sanja Nikčević 500 kn * Stjepan Kozelka 50 kn * Zlatko Tomljenović 1.000 kn * Župa Duha Svetoga, Slavonski Brod 1.630 kn * Župa Kaštel Stari 5.267 kn * Župa Navještenja BDM, Velika Gorica 2.660 kn * Župa Donja Stubica 3.000 kn * Župa Resnik 5.650 kn * Župa Višnjevac 750 kn * Župa sv. Antuna Pad., Zagreb-Sveti Duž 1.500 kn * Župa Donja Kupčina 5.150 kn * Župa Murter 4.175 kn + 4.175 kn + 4.175 kn + 4.175 kn * Župa Sv. Obitelji, Osijek 2.630 kn * Župa Petrijevci 7.200 kn * Župa Sv. Stošije, Biograd na moru 11.400 kn * Župa Sveti Petar Orehovac 1.450 kn * Župa Svih Svetih, Đakovo 4.000 kn * OŠ Nikole Šubića Zrinskog, Koška 500 kn * Ivona Bungić 50 kn * Župa Umag 250 kn * Katarina Pavrišak 25 kn * OŠ Martijanec 500 kn * Jelena Čizmić 100 kn * Nikolina Kalić 70 kn * N. N. 40 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEČENIKA U MISIJAMA:

Don Marinko Filipović, Novo Sarajevo 500 EUR *Vlč. Miro Agostini, Sarajevo 50 EUR *Drago Banović, Maglaj 50 KM *Nikola Crnković 300 kn * N. N. 10 EUR *Franjo Stojić 30 kn *Tomislav Bilić 150 kn * N. N. 366 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Nada Rupčić, Ljubuški 400 KM *Irena Šimić, Humac 30 KM *Župa Sv. Petra i Pavla, Rotimlja 1.170 KM *Mandica Polić 100 kn *Dragan Matijević 80 kn *Vikica Šalić 300 kn *N. N. 30 kn *Ivo Filipović 1.000 kn *Bara Miković 100 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Anda Mihaljević, Nova Bila 100 KM *Sestre Klanjateljice Krvi Kristove, samostan Sv. Obitelji, Nova Topola 500 KM i 35 EUR *Ivan Prskalo, Mostar 20 KM *Ivanka Doko, Čitluk 25 KM *Luca Kovač, Novi Travnik 66 KM *Mara Jurić, Bijelo Polje 70 KM *"Komping" Vitez 50 KM *Marija Cigić 200 KM *N. N. župa Sv. Ignacija, Sarajevo 100 KM *Zdravko Čuljak, Mostar 100 EUR *Mirela i Nikola Papac, Mostar 200 KM *Ana Šporiš 100 kn *Ana Šporiš 100 kn *Anda Svoboda 50 kn *Antica Kelava 7.510 kn *Danica Humek 20 kn *Danica Kristić 100 kn *Dario Maradin 100 kn *Dražen Buhanec 500 kn *Dubravko Dujmić 100 kn *Fra Augustin Koridić i drugi darovatelji 400 EUR + 2.400 kn *Gordana Maleković 100 kn *I. Š., Pula 50 kn *Igor Končurat 300 kn *Ivanka Boras 100 kn *Josip Trbara 200 kn *Jozo Čavar 100 kn *Kreativno stvaralačka grupa OŠ Fran Franković, Rijeka 800 kn *Ljuba Filipović 800 kn *Marija Dušak 100 kn *Marija Galić 50 kn *Mato Radoš 150 kn *Mihael Popinjac 100 kn *Milan Matotat 100 kn *Mirjana Fitz 50 kn *Molitvena zajednica, Župa sv. Nikole, Koprivnica 5.000 kn *Nada Vuković 50 kn *Nedjeljko Žamić 50 kn *Romana Matovina Nestorovski 200 kn *Siniša Jurić 100 kn *Slavica Pavelić 300 kn *Sonja Kovačević 500 kn *Spomenka Bagarić 1.500 kn *Tanja Matejčić 200 kn *Tomislav Skroza 200 kn *Verica Grbić 270 kn *Veronika Valjčević 50 kn *Vesna Erdec 75 kn *Zrinka Čale 100 kn *Župa Murter 2950 EUR *Župa Njivice (Šibenik) 500 EUR + 4.500 kn *Župa Presvetog Srca Isusova, Šibenik 11.400 EUR + 5.250 kn *Župa Ravna Gora 1.600 kn *Župa Uznesenja Marijina – Katedrala, Poreč 2.500 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Tomislav Sertić 200 kn *Sandro Jakopčević 100 kn *Ksenija Nakić 20 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

Ivka Rimac, Livno 100 KM *Zdenka Mauza, Livno 100 KM *Janja Rimac, Livno 100 KM *Mirna Noethig 100 kn *Božo Lončar 100 kn *Srećko Botrić 150 kn *Ivan Vičić 100 kn *Marija Vuković 100 kn *Irena Sanjek 120 kn

* Mladen Crneković 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Maja Peraica 200 kn * Mate Barić 20 kn * Vesna Mohorović 40 kn * Valentina Opačak 200 kn * Ružica Medvarić-Bračko 100 kn * Željana Nizić 50 kn * Dario Časar 150 kn * Ljiljana Matković 10 kn * Ivan Vrbanić 1.000 kn * Matija Knežević 100 EUR * Blaško Kivić 200 kn * Spomenka Mandić 200 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Nikola Dominis 300 kn * Franjevački samostan Pazin i dr. Vera Pahović Koseto 500 kn + 1.000 kn * Sandro Jakopčević 100 kn * Kata Sabelja 100 kn * Ana Raos 200 kn * Danijela Jerkunica 100 kn * Miroslav Tandarić 800 kn * Jelena Burić 1.000 kn * OŠ Mate Lovraka, Zagreb 1.050 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Robert Skejić 150 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Siniša Skočibušić, Mostar 50 KM * Ana Mrkan 100 kn * Iva Miličević 200 kn + 200 kn * Ruža Doknjaš 30 kn * Ljiljana Lukač 100 kn * Župa Sv. Leopolda Bogdana Mandića, Požega 1.500 kn * Dubravka Pavišić Strache 50 kn * Slavica Bilandžić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Molitvena zajednica "Emanuel" Grude 470 KM * Srećko Botrić 150 kn * Marija Barić 20 kn * N. N. 100 kn * Zoran Zorica 100 kn * Ružica Medvarić-Bračko 100 kn * Igor Pivac 500 kn * Stana Prskalo 150 kn * Katarina Vajdoher 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Marija Puharić 40 kn * Marija Bartošek i drugi darovatelji 300 kn * OŠ Hreljin 2.450 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Mario Kajić, Koprivnica 300 KM * Božo Lovrić, Široki Brijeg 30 KM

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Ivan Bošnjak 100 kn

ZA MISIJE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

N. N. 366 kn * Župa Gradac 1.000 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Jagoda Radman 100 kn * Nada Hrga 300 kn

ZA MISIJE, GLADNE U UGANDI:

Marica Tabak, Livno 100 KM * Margita Žagarova 100 kn * Župa Ponikve 10.000 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJU:

Ivanka Borovac 500 KM * Matija Škrobo, Radišići 30 KM

ZA MISIJE I GLADNE U SUDANU:

Siniša Skočibušić, Mostar 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Ružica Medvarić-Bračko 100 kn * Marijan Almaš 20.000 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Emmesse d.o.o. Čitluk 400 KM * Milan Komljenović 50 kn * Timotej Vuković 200 kn * Ljubica Ratkić 1000 EUR * N. N. 200 kn * Nikša Petrašić 2.000 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Župa Driječa 480 KM * Župa Sv. Ante Padovanskog, Žepče 5.200 KM * N. N. svećenik Sarajevo 2.000 kn * Župa Sv. Ivana Krstitelja, Ružići 550 KM * Jovo Lončar p. Milana 100 kn * Pero Petanjak 50 kn + 50 kn * Boško Meić Sidić 200 kn * Jadranka Viciario 100 kn * Marina Šikić 40 kn * N. N. 100 kn * Luca Radman 20 kn * Željko Ilijaš 100 kn * Obitelj Kovač 100 kn * Darko Oprauš 50 kn * Natko Blagojević 100 kn * A. Harča 20 kn * Vedran Višnjić 100 kn * Mirjam Domic 50 kn * Mojmir Gobin 50 kn * Marijan Glavina 200 kn * Milena Tomaš 100 kn * Alenko Bezak 40 kn * Rada Žižić 20 kn * Veronika Vuković 100 kn * Marin Martin 750 kn * Župa Njivice (Šibenik) 2.000 kn *

Župa Dubrava 400 kn * Župa Presvetog Srca Isusova, Šibenik 2.200 kn * Župa Mandalina i Župa Zablac 1.753 kn * Župa Stubičke Toplice 850 kn * Župa Kloštar Podravski 500 kn * don Tomislav Debelić 1.000 kn * Sara Josić 100 kn * Mirko Balaić 100 kn * Marina Šikić 30 kn * Anka Dužnović 100 kn * Marija Pajan 100 kn * Dinka Ilić-Roller 100 kn * Dragica Čirjak 30 kn * Dubravka Šincek Cvilinderf 30 kn * Đuro Šiler 200 kn * Erika Ivančić 50 kn * Gordana Landeka 50 kn * Grgo Čagalj 100 kn * Grozdana Škabić 100 kn * Hrvoje Naglič 70 kn * Ilija Sedlič 100 kn * Ilija Topalović 100 kn * Iva Vukas 30 kn * Ivan Bebek Vrg 100 kn * Ivan Mihaljević 50 kn * Ivan Šimunović 100 kn * Ivana Culej 30 kn * Ivanka Nikolić 100 kn * Jakov Oštarić 100 kn * Janja Perić 50 kn * Janja Reljac 100 kn * Jelinić Helena 100 kn * Jelka Komljenović 30 kn * Vlač. Josip Belavić 200 kn * Josipa Orlović 200 kn * Karmen Tutić 100 kn * Kata Jakić 50 kn * Kata Mijadiković 100 kn * Kata Puhanić 100 kn * Katarina Krstić 200 kn * Katarina Šprajc 200 kn * Kristina Kučan Milec 100 kn * Ksenija Vuković Pita 150 kn * Leana Šafin 50 kn * Luca Sičaja 100 kn * Ljubica Piličić 200 kn * Magdalena Habuš 150 kn * Magdalena Horvat 100 kn * Marica Kovačević 20 kn * Marica Marčelja 100 kn * Marica Zohar 20 kn * Marija Budinski 100 kn * Marija Dučkić 200 kn * Marija Jurić 200 kn * Marija Kombol 50 kn

ZA MASLINOVE GRANČICE:

Župa Sv. Petra apostola, Ivanić Grad 1.000 kn

POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

Djelatnici Ekonomata Varaždinske biskupije * Lidija Miler * S. Magna Borovac, SMI * Lucija Dančević Sočak * Tanja Tomić * Župa Lukovdol

MISIJSKA KRIŽALJKA – ožujak 2018.

Radosna vijest	Uskrs	Izabrani ljudi	Mraz	Inicijali ruskog cara	Dio elektro-magneta	Irkinje	Propagatori čistoće	Uzvik dozivanja	Mirisava smola u liturgiji	Rimski 5	Rubidij	Mirmoće	
Dani vazmenog trodnevja													
Preneseno značenje										Muš. govedo Otok u Tihom oceanu			
Uspravan dio kuće				TKS Broj				Milimetar To (lat.)			Šibenik Sred. za pranje		
Konj tur.			Zaručnik BDM Tona										
Str. žensko ime						Bijene Mjera za površinu							
			Oznaka Njemačke		Radon Grčko slovo			Zategnut To (eng.)					
			Mjera za papir množ.						Gle Vanadij			Prvo slovo Italija	
			Knjiga molitava										

Rješenja iz prošlog broja: KORIZMA, ČISTA SRIJEDA, PEPELNICA.

